

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ADRODDIAD I:	CYNGOR SIR
DYDDIAD:	27 CHWEFOR 2019
PWNC:	DATGANIAD AR STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS 2019/20
SWYDDOG ARWEINIOL:	MARC JONES
SWYDDOG CYSWLLT:	GARETH ROBERTS (RHIF FFÔN: EST 2675)
Natur a rheswm dros adrodd I bwrpas craffu – yn unol â chyfarwyddyd proffesiynol.	

- Cyflwynir yr adroddiad hwn i sicrhau bod y Cyngor yn gweithredu arferion gorau yn unol â Chôd Ymarfer y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifiaeth (CIPFA) ar faterion Rheoli Trysorlys. Mae'r côd yn argymhell y dylai'r Aelodau sgrwrtineiddio'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli'r Trysorlys cyn iddo gael ei fabwysiadu (sy'n cynnwys y Strategaeth Fuddsoddi Flynnyddol, Datganiad Polisi MRP Blynnyddol, y Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys a'r Cynllun Dirprwy ar Reoli Trysorlys). Yn unol â chynllun dirprwy'r Awdurdod, y Pwyllgor Archwilio sy'n gyfrifol am y swyddogaeth hon. Cyflwynwyd yr adroddiad hon i'r Pwyllgor Archwilio ar 12 Chwefror 2019 lle y penderfynwyd i rhoi ymlaen i'r Pwyllgor Gwaith ar 18 Chwefror 2019 heb sylwadau. Penderfynodd y Pwyllgor Gwaith i roi ymlaen i'r Pwyllgor yma heb sylwadau.
- Mae Côd Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys (Adran 7) yn argymhell y dylid cymeradwyo, dogfennu a monitro Arferion Rheoli Trysorlys (ARhT) yr Awdurdod. Mae'n dweud hefyd mai mater ar gyfer penderfyniad lleol yw natur a maint ymwneud corff cyfrifol unrhyw sefydliad o ran cymeradwyo a monitro ei Bolisiau Rheoli Trysorlys a'r atodlenni cysylltiedig ac mae'n cydnabod hefyd y gellir dirprwy'r swyddogaeth hon mewn rhai sefydliadau i'r swyddog cyfrifol. Ym mhob achos, dylai fod yn destun sgrwrtini gan y corff cyfrifol yn dilyn argymhellion gan y swyddog cyfrifol. Mae'r Awdurdod hwn wedi creu CRhT wedi'u dogfennu, a chawsant eu cymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio ar 6 Rhagfyr 2016. Roedd yna newid i'r CRhT yn y Datganiad ar Strategaeth Rheoli Trysorlys 2018/19, sef cynyddu isafswm y balans ariannol o £5m i £6m yn unol â'r polisi arian wrth gefn diweddaraf a gafodd ei gymeradwyo.
- O ran diweddariadau i'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys, nid oes unrhyw fwriad i newid yr egwyddorion a'r polisiau craidd sydd yn Natganiad 2018/19.
- Dan y Côd Ymarfer diwygiedig, mae bellach yn angenrheidiol i'r Cyngor baratoi Strategaeth Gyfalaf sy'n cymryd golwg tymor hwy ar y buddsoddiad cyfalaf sydd ei angen a'r modd y bydd y buddsoddiad hwnnw'n cael ei ariannu. Bydd y strategaeth hon, ynghyd â phenderfyniadau eraill ar y gyllideb yn cael eu cymeradwyo gan y Pwyllgor Gwaith. Mae'r Strategaeth Rheoli Trysorlys hon yn eistedd dan y Strategaeth Gyfalaf ac yn ystyried effaith y strategaeth honno ar fenthyciadau a buddsoddiadau'r Cyngor ac yn nodi'r modd y bydd y ddau beth yn cael eu rheoli, sy'n unol â lefel addas o risg y mae'r Cyngor yn dymuno ei chymryd o ystyried y canllawiau sydd wedi eu gosod yng Nghôd Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys.
- Argymhellion**

 - Nodi cynnwys yr adroddiad eglurhaol hwn; a
 - Cymeradwyo'r Datganiad ar y Strategaeth Rheoli Trysorlys 2019/20 (sy'n cynnwys y Strategaeth Buddsoddi Blynnyddol, Polisi DRI, Polisi Datganiad Rheoli Trysorlys Blynnyddol a'r Dangosyddion Pwyllgor a Thrysorlys) [Atodiad A].

DATGANIAD STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS

DATGANIAD AR Y STRATEGAETH FUDDSODDI FLYNYDDOL, Y DATGANIAD POLISI AR Y DDARPARIAETH REFENIW ISAF (DRI) A'R DATGANIAD AR Y STRATEGAETH RHEOLI TRYSORLYS AR GYFER 2019/20

1. CEFNDIR

1.1. Mae CIPFA yn diffinio rheoli trysorlys fel:

"The management of the local authority's borrowing, investments and cash flows, its banking, money market and capital market transactions; the effective control of the risks associated with those activities; and the pursuit of optimum performance consistent with those risks."

Mae'r Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys yn diffinio polisïau ac amcanion gweithgareddau rheoli trysorlys (gweler **Atodiad 1**)

1.2. Rhaid i'r Cyngor weithredu cyllideb gytbwys sy'n golygu yn gyffredinol y bydd cyfanswm yr incwm a godir yn ystod y flwyddyn ariannol yn cwrdd â gwariant. Rhan o'r gweithgareddau rheoli trysorlys yw sicrhau bod y llif arian hwn wedi ei gynllunio'n ddigonol a bod arian ar gael pan mae ei angen. Caiff arian sydd dros ben ei fuddsoddi mewn gwrth-bartïon sy'n cwrdd â'r meini prawf o ran diogelwch, hylifedd a dychweliad ar fuddsoddiadau fel y nodir yn y strategaeth hon.

1.3. Ail brif swyddogaeth y gwasanaeth rheoli trysorlys yw cyllido cynlluniau cyfalaf y Cyngor. Mae'r cynlluniau cyfalaf hyn yn darparu canllawiau ar gyfer anghenion benthycar y Cyngor, sef cynllunio llif arian ar gyfer y tymor hwy mewn gwirionedd er mwyn sicrhau fod y Cyngor yn gallu cwrdd â'i oblygiadau o ran gwariant cyfalaf. Gall rheoli'r arian tymor hwy olygu trefnu benthyciadau ar gyfer y tymor hir neu'r tymor byr neu ddefnyddio gwargedion llif arian am dymor hwy. O bryd i'w gilydd, gellir ailstrwythuro dyledion i gwrdd â risgiau neu amcanion cost y Cyngor.

1.4. Mae'r cyfraniad a wna'r swyddogaeth rheoli trysorlys i'r awdurdod yn hollbwysig oherwydd mae balans dyled a gweithgareddau buddsoddi'n sicrhau hylifedd neu'r gallu i gwrdd ag ymrwymadau o ran gwariant pan mae angen, naill ai ar gyfer prosiectau refeniw dydd i ddydd neu brosiectau cyfalaf mwy. Bydd y gweithgareddau trysorlys yn gweld balans y costau llog ar ddyledion a'r incwm buddsoddi sy'n codi o adneuon ariannol a'r effaith a gânt at y gyllideb sydd ar gael. Gan fod balansau ariannol fel rheol yn codi o arian wrth gefn a balansau, mae'n hanfodol bwysig sicrhau diogelwch digonol ar gyfer y symiau sy'n cael eu buddsoddi oherwydd gall colli prifsymiau arwain at golled yng nghronfeydd wrth gefn y Cyngor.

2. CÔD YMARFER CIPFA AR REOLI TRYSORLYS

2.1. Yn unol â Chôd CIPFA ar Reoli Trysorlys, rhaid i'r Cyngor baratoi a chymeradwyo'r dogfennau isod:-

- Datganiad ar Strategaeth Gyfalaf sy'n nodi trosolwg lefel uchel, tymor hir o wariant a chyllido cyfalaf, ynghyd â manylion ar unrhyw risgiau sy'n gysylltiedig â'r modd y byddant yn cael eu rheoli.
- Strategaeth Rheoli Trysorlys a fydd yn nodi strategaeth y Cyngor o ran benthyciadau a buddsoddiadau sy'n dilyn ymlaen o'r Strategaeth Gyfalaf ac sy'n nodi'r cyfyngiadau ar fenthycia, yn penderfynu ar gyfres o ddangosyddion pwylllog ac yn penderfynu ar awch a strategaeth y Cyngor o ran risg mewn perthynas â buddsoddiadau.

2.2. Nodir prif egwyddorion Côt Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys yn **Atodiad 2**.

3. CYD-DESTUN ALLANOL

3.1. Ni fedrir gosod y Strategaeth Rheoli Trysorlys fel ymarfer ar ei ben ei hun, rhaid ystyried y sefyllfa economaidd oherwydd mae'n cael effaith ar gyfraddau llog ar fuddsoddiadau, costau benthyca a chadernid ariannol y gwrth-bartion. Mae crynodeb llawn o'r rhagolygon economaidd ar gael yn **Atodiad 3**, ond dyma'r prif bwyntiau y mae angen eu hystyried:-

- Twf economaidd sy'n gwahanu yn yr Unol Daleithiau, Tsieina a'r Parth Ewropeaidd.
- Lefelau chwyddiant sy'n parhau i fod yn isel yn y DU gyda'r cyfraddau ar neu'n agos i darged Banc Lloegr o 2%.
- Posibilrwydd y bydd cyfraddau llog yn codi o ddiwedd 2019 ymlaen.
- Yr ansicrwydd parhaus ynghylch Brexit a'i effaith a'r economi'r DU a'r Parth Ewropeaidd.
- Mae dychweliadau ar fuddsoddiadau'n debygol o barhau i fod yn isel yn ystod 2019/20 ond y byddant yn codi'n raddol yn ystod yr ychydig flynyddoedd nesaf.

3.2. Wedi ystyried y wybodaeth sydd ar gael ac wedi ystyried y cyngor gan Ymgynghorwyr Rheoli Trysorlys y Cyngor, mae'r tabl isod yn nod sefyllfa'r Cyngor o ran lefelau cyfraddau llog am y tair blynedd nesaf:-

Tabl 1
Rhagolygon ar gyfer Cyfraddau Llog hyd at fis Mawrth 2022

Cyfartaledd Blynnyddol	Cyfradd Banc (%)	Cyfraddau Benthyca PWLB (yn cynnwys addasiad ar gyfer graddfa sicrwydd)		
		5 mlynedd	25 mlynedd	50 mlynedd
Rhagfyr 2018	0.75	2.00	2.90	2.70
Mawrth 2019	0.75	2.10	2.90	2.70
Mehefin 2019	1.00	2.20	3.00	2.80
Medi 2019	1.00	2.20	3.10	2.90
Rhagfyr 2019	1.00	2.30	3.10	2.90
Mawrth 2020	1.25	2.30	3.20	3.00
Mehefin 2020	1.25	2.40	3.30	3.10
Medi 2020	1.25	2.50	3.30	3.10
Rhagfyr 2020	1.50	2.50	3.40	3.20
Mawrth 2021	1.50	2.60	3.40	3.20
Mehefin 2021	1.75	2.60	3.50	3.30
Medi 2021	1.75	2.70	3.50	3.30
Rhagfyr 2021	1.75	2.80	3.60	3.40
Mawrth 2022	2.00	2.80	3.60	3.40

Mae gwybodaeth a gafwyd gan Link Asset Services ynghlwm yn **Atodiad 4**.

3.3. Yn wyneb y rhagolygon ar gyfer cyfraddau sylfaenol y banciau, disgwylir y dychweliadau a ganlyn ar fuddsoddiadau yn ystod y blynnyddoedd ariannol a nodir:-

2018/19: 0.75%;
2019/20: 1.00%;
2020/21: 1.50%;
2021/22: 1.75%;
2022/23: 1.75%;
2023/24: 2.00%;
2024/25 Ymlaen: 2.50%

4. SEFYLLFA GYFREDOL Y CYNGOR

4.1. Benthycia

4.1.1. Nodir benthyciadau allanol cyfredol y Cyngor yn Nhabl 2 isod. Ceir dadansoddiad llawn yn **Atodiad 5**.

Tabl 2
Crynodeb o'r Benthyciadau sydd gan y Cyngor ar hyn o bryd

BENTHYCIADAU PWLB						
	PWL / PWLB Maturity	PWLB EIP/Blwydd -dal	Market Loans	PWLB Variable	Total Maturing	
Benthyciad sy'n weddill	£121,184k	£236k	£0k	£0k	£121,415k	
Oes ar gyfartaledd (blynyddoedd)	24.63	7.61	0.00	0.00	24.60	
Cyfradd ar gyfartaledd (%)	5.26	9.41	0.00	0.00	5.15	
BENTHYCIADAU ERAILL						
	Llywodraeth Cymru	Salix Benthyciad 1	Salix Benthyciad 2	Salix Benthyciad 3	Salix Benthyciad 4	Cyfanswm
Balans sy'n Weddill	£88k	£90k	£319k	£635k	£264k	£1,397k
Dyddiad Ad-dalu	2020/21	2024/25	2025/26	2028/29	2027/28	
Cyfradd Llog (%)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	

4.2. Buddsoddiadau

4.2.1. Mae unrhyw arian dros ben yn cael ei fuddsoddi ar hyn o bryd mewn cyfrifon adneuon tymor byr a chyfrifon 'ar alw'. Mae'r balans a fuddsoddir yn y cyfrifon hyn yn newid bob dydd (y balans ar 31 Rhagfyr 2018 oedd £5.7m.

4.2.2. Dan y strategaeth rheoli trysorlys gyfredol, mae'r cyngor yn buddsoddi unrhyw arian dros ben drwy sicrhau yn y lle cyntaf ddiogelwch yr adneuon, ei hylifedd yn yr ail le ac yna'r dychweliad ar y buddsoddiad. Mewn gwirionedd, mae cyfradd y dychweliadau ar fuddsoddiadau'n cael ei haberthu er mwyn sicrhau'r ddwy egwyddor gyntaf ac ar hyn o bryd, mae'r dychweliad cyfartaleddol ar fuddsoddiadau yn 0.38%.

5. EFFAITH CYNLLUNIAU AR GYFER Y DYFODOL AR FENTHYCA

5.1. Caiff gwariant cyfalaf ei ariannu'n rhannol o fenthyciadau ac mae'r rhaglen gyfalaf a nodir yn y Strategaeth Gyfalaf i'w gweld yn Nhabl 3 isod:-

Tabl 3
Rhaglen Gwariant Cyfalaf Arfaethedig 2019/20 – 2021/22

	2019/20 £'000	2020/21 £'000	2021/22 £'000
Gwariant nad yw'n ymwneud â'r Cyfrif Refeniw Tai	14,620	20,321	20,607
Cyfrif Refeniw Tai	13,110	18,431	19,744
Gweithgareddau Masnachol / Buddsoddiadau nad ydynt yn rhai Ariannol	3,400	100	0
CYFANSWM Y GWARIANT	31,130	38,852	40,351
Yn cael eu hariannu drwy			
Grantiau Cyfalaf	14,316	12,324	9,424
Derbynebbion Cyfalaf	0	0	0
Arian Wrth Gefn	0	0	0
Refeniw	9,450	9,471	10,634
Y Balans a Ariennir o Fenthyciadau	7,364	17,057	20,293

- 5.2.** Ffactor pwysig i'w hystyried yw effaith benthyca ar Ofyniad Cyllido Cyfalaf y Cyngor (GCC). Y GCC yw'r mesur o angen sylfaenol y Cyngor i fenthyca. Nid yw benthyca wedi'i gyfyngu i fenthyciadau allanol gan BBGC (PWLb), mae hefyd yn cynnwys y gallu i ddefnyddio balansau ariannol y Cyngor ei hun (benthyca mewnol) ac mae'r rhain wedi cael eu defnyddio i ariannu gwariant cyfalaf.
- 5.3.** Bydd gwariant cyfalaf yn cynyddu'r GCC ond dim ond gan y swm nad yw'n cael ei ariannu o grantiau, derbyiadau cyfalaf, arian wrth gefn neu refeniw. Bydd y GCC hefyd yn gostwng yn flynyddol gan swm y Ddarpariaeth Isafswm Refeniw (DIR) sy'n cael ei roi yn erbyn refeniw. Mae lefel y GCC yn fesur pwysig er mwyn sicrhau nad yw'r Cyngor yn ymrwymo ei hun i lefelau anfforddiadwy o fenthyca.
- 5.4.** Er mwyn sicrhau bod gan y Cyngor ddigon o arian i ad-dalu dyledion ar yr adeg briodol, rhaid i'r Cyngor wneud taliad i'r cyfrif refeniw bob blwyddyn a'r enw ar y taliad hwn yw'r Ddarpariaeth Isafswm Refeniw. Yn unol â'r Rheoliadau, rhaid i'r Cyngor gymeradwyo datganiad DIR cyn pob blwyddyn ariannol. Ceir y polisi ar gyfer 2019/20 yn **Atodiad 6**. The Cafodd DIR y Cyngor ei ddiwygio'n sylweddol yn 2018 ond nid oes unrhyw newidiadau i'r polisi diwygiedig hwnnw ar gyfer 2019/20. Drwy wneud y taliad DIR bob blwyddyn, mae balansau ariannol y Cyngor yn cael eu hailgyflenwi gyda hynny'n ei dro yn lleihau'r lefel o fenthyca mewnol.
- 5.5.** Bydd y polisi'n darparu ar gyfer taliad cyfartal ar fenthyciadau hyd at 31 Mawrth 2018 ac yn achos yr holl fenthyciadau ar ôl y dyddiad hwnnw, bydd y taliad DIR yn seiliedig ar oes ddefnyddiol yr ased sydd wedi cael ei gyllido o'r benthyciad, h.y. os cafodd £1m ei fenthyca i gyllido gwariant cyfalaf ar ased sydd ag oes o 20 mlynedd, byddai'r DIR blynyddol ar y benthycais hwnnw'n £50k y flwyddyn. Wrth i ni gymryd fenthyciadau newydd, bydd y taliad DIR yn cynyddu dros amser a chaniatawyd ar gyfer y cynnydd hwn mewn costau yng nghyllidebau'r Cyngor.
- 5.6.** Caiff effaith cynlluniau gwariant cyfalaf y Cyngor a'r taliad DIR ar y GCC a lefel y benthyca allanol a mewnol ei ddangos yn Nhabl 4 isod.

Tabl 4
Gofyniad Cyllido Cyfalaf a Benthyciadau 2018/19 i 2021/22

	2018/19 £'000	2019/20 £'000	2020/21 £'000	2021/22 £'000
Gofyniad Cyllido Cyfalaf				
Balans Agoriadol y CFR	136,866	141,191	145,101	158,468
Gwariant Cyfalaf	32,956	38,130	38,852	40,351
Grantiau Cyfalaf Allanol	(15,605)	(21,316)	(12,324)	(9,424)
Derbyniadau Cyfalaf	(1,826)	0	0	0
Cyfraniad Refeniw ac Arian Wrth Gefn	(7,958)	(9,450)	(9,471)	(10,634)
Isafswm y Ddarpariaeth Refeniw	(3,242)	(3,454)	(3,690)	(3,940)
BALANS CAU'R CFR	141,191	145,101	158,468	174,821
Benthyciadau Allanol				
Balans Agoriadol y Benthyciadau Allanol	117,029	122,812	124,996	137,339
Benthyca i Ariannu Gwariant Cyfalaf	898	7,364	17,057	20,293
Benthyca i Ariannu Ad-daliadau ar Fenthyciadau	5,000	0	0	0
Benthyciadau yn lle Benthyca'n Fewnol	10,000	0	0	0
Ad-dalu Benthyciadau	(10,115)	(5,180)	(4,714)	(173)
Balans Cau Benthyciadau Allanol	122,812	124,996	137,339	157,459
Benthyciadau Mewnol				
Balans Agoriadol Benthyciadau Mewnol	19,837	18,379	20,105	21,129
Replacement of Internal Borrowing	(10,000)	0	0	0
Ariannu Ad-daliadau o Fenthyciadau Allanol	(5,000)	0	0	0
Ad-dalu Benthyciadau Allanol	10,115	5,180	4,714	173
Benthyca i Ariannu Gwariant Cyfalaf	6,669	0	0	0
Isafswm y Ddarpariaeth Refeniw	(3,242)	(3,454)	(3,690)	(3,940)
Balans Cau Benthyciadau Mewnol	18,379	20,105	21,129	17,362
CYFANSWM Y BENTHYCIADAU	141,191	145,101	158,468	174,821

6. STRATEGAETH FENTHYCA

6.1. Ar hyn o bryd, mae'r Cyngor yn parhau i gynnal sefyllfa o dan-fenthyca. Mae hyn yn golygu bod yr angen am fenthyciadau cyfalaf (sef y Gofyniad Cyllido Cyfalaf), heb ei ariannu'n llawn ac mae dyledion benthyca wedi cael eu defnyddio fel mesur dros dro i gefnogi arian wrth gefn, balansau a llif arian y Cyngor. Mae'r driniaeth hon yn un ddarbodus oherwydd bod dychweliadau ar buddsoddiadau yn isel ac mae risg gwrth-bartïon yn fater sy'n parhau i fod angen sylw. Fel rhan o'r strategaeth hon, mae'r gallu i fenthyca'n allanol i ad-dalu'r arian wrth gefn a balansau petai raid, yn bwysig. Mae Tabl 4 yn dangos y byddai o bosib angen benthyca £18.379m yn allanol petai angen brys amdano. Dyma'r swm a ddefnyddiwyd o arian wrth gefn a balansau'r Cyngor yn y gorffennol i gyllido'r rhaglen gyfalaf yn lle cymryd benthyciadau.

6.2. Yn erbyn y cefndir hwn a'r risgiau o fewn y rhagolygon economaidd, mabwysiedir dull darbodus o ran gweithgareddau trysorlys 2019/20. Bydd y Swyddog Adran 151 yn monitro cyfraddau llog yn y marchnadoedd ariannol ac yn mabwysiadu dull pragmatig mewn perthynas ag amgylchiadau sy'n newid:-

- Os ceir teimlad bod risg sylweddol o GWYMP sydyn yn y cyfraddau tymor byr a thymor hir, (e.e. oherwydd mwy o risg o ddisgyn yn ôl i ddirwasgiad neu risgiau datchwyddiant), yna bydd benthyciadau tymor hir yn cael eu gohirio ac ystyrir newid o gyllido cyfradd sefydlog i fenthyca tymor byr os bydd yn gost-effeithiol i wneud hynny.
- Os ceir teimlad bod risg sylweddol o GYNNYDD llawer mwy yn y cyfraddau tymor hir a thymor byr na'r rhagolygon cyfredol, efallai oherwydd cyflymu'r dyddiad cychwyn a lefel y cynnydd mewn cyfraddau canolog yn y UDA a'r DU, cynnydd mewn gweithgareddau economaidd byd-eang neu gynnydd sydyn mewn risgiau chwyddiant, yna byddai sefyllfa'r portffolio yn cael ei hailasesu gyda'r tebygolrwydd o gyllido tymor sefydlog tra byddai cyfraddau llog yn parhau i fod yn is nac y byddent yn yr ychydig flynyddoedd nesaf.
- Adroddir ar unrhyw benderfyniadau i'r pwyllgor hwn ar y cyfle cyntaf.

6.3. Benthyca Mewnol yn erbyn Benthyca Allanol

6.3.1. Mae'r amodau cyfredol yn nodi bod angen agwedd hyblyg o ran y dewis rhwng benthyca mewnol ac allanol. Mae llawer o'r ffactorau a oedd wrth wraidd y polisi blaenorol i allanoli'r holl fenthyca yn parhau i fod yn ddilys, er enghraifft:-

- Gan fod y Gyfradd Banc a chyfraddau'r BBGC yn parhau i fod yn anarferol o isel yn hanesyddol, erys cyfle unigryw i awdurdodau lleol reoli eu strategaeth o gymryd benthyciadau allanol newydd.

6.3.2. Fodd bynnag, mae rhai cyfyngiadau yn parhau mewn perthynas â'r dull hwn o weithredu, fel y dywedwyd eisoes, er enghraifft:-

- Gall y polisi olygu bod yn agored i risg credyd (e.e. risg y bydd y banc yn methu ar y ddyled), felly bydd raid rheoli'r elfen hon yn ofalus iawn;
- Rhaid parhau i roi sylw manwl i'r gwahaniaeth rhwng y cyfraddau benthyca a'r cyfraddau buddsoddi i sicrhau bod y Cyngor yn cael gwerth am arian unwaith y mae lefel briodol o reolaeth risg wedi ei chyrraedd i sicrhau diogelwch buddsoddiadau.

6.3.3. O blaid mewnnoli, dros y tymor canol, disgwylir y bydd cyfraddau buddsoddi yn is na'r cyfraddau benthyca tymor hir. Mae hynny'n golygu bod ystyriaethau gwerth am arian yn awgrymu y gellid cael gwerth gorau trwy osgoi benthyca allanol newydd a thrwy ddefnyddio balansau arian parod mewnol i gyllido gwariant cyfalaf newydd, neu yn lle dyled allanol sy'n aeddfedu (cyfeirir at hyn fel benthyca mewnol). Byddai hynny'n sicrhau'r arbedion tymor byr mwyaf posib.

- 6.3.4.** Fodd bynnag, rhaid pwyso a mesur arbedion tymor byr a geid trwy osgoi benthycia allanol tymor hir yn 2018/19 yn erbyn y posibilrwydd o gael costau tymor hir ychwanegol, trwy ohirio cymryd benthyciadau allanol newydd nad oes modd eu hosgoi tan yn hwyrach ymlaen pan ragwelir y bydd cyfraddau tymor hir y BBGC yn sylweddol uwch. Yn ychwanegol at hyn, bydd angen parhau i adolygu'n rheolaidd oblygiadau benthyciadau mewnol ar lif arian a bydd hynny'n cyfyngu ar lefel bosib y benthycia mewnol.
- 6.3.5.** Yn erbyn y cefndir hwn, byddir yn wiliadwrus gyda gweithgareddau trysorlys 2019/20. Bydd y Swyddog Adran 151 yn monitro'r farchnad cyfraddau llog ac yn cymryd agwedd ymarferol tuag at amgylchiadau sy'n newid ac yn rhoi gwybod am unrhyw benderfyniadau i'r corff gwneud penderfyniadau priodol ar y cyfle cyntaf.

6.4. Benthycia ymlaen llawn i gwrdd ag Anghenion

- 6.4.1.** Ni fydd y Cyngor yn benthycia mwy nag y mae ei angen, na chyn bod angen gwneud hynny, dim ond er mwyn elwa o fuddsoddi'r symiau ychwanegol a fenthycir. Bydd unrhyw benderfyniad i fenthycia ymlaen llaw o fewn amcangyfrifon Gofynion Cyllido Cyfalaf a gymeradwywyd ymlaen llaw a bydd penderfyniadau o'r fath yn cael eu hystyried yn ofalus i sicrhau bod modd dangos gwerth am arian a bod y Cyngor yn gallu sicrhau diogelwch arian o'r fath.
- 6.4.2.** Wrth benderfynu a ddylid benthycia cyn bod angen gwneud hynny bydd y Cyngor yn:-
1. sicrhau bod cyswllt clir rhwng y rhaglen gyfalaf a phroffil aeddfedrwydd y portffolio dyled cyfredol sy'n cefnogi'r angen i fenthycia cyn i'r angen godi;
 2. sicrhau bod cyfrifoldebau refeniw parhaus sy'n cael eu creu, a'r goblygiadau ar gyfer cynlluniau a chyllidebau'r dyfodol wedi eu hystyried;
 3. pwyso a mesur y ffactorau economaidd a marchnad a allai gael dylanwad ar ddull ac amseriad unrhyw benderfyniad i fenthycia;
 4. ystyried manteision ac anfanteision dulliau cyllido eraill;
 5. ystyried y cyfraddau llog eraill sydd ar gael, y cyfnodau mwyaf priodol i gyllido a'r proffiliau ad-dalu i'w defnyddio; a
 6. ystyried effaith benthycia ymlaen llaw ar falansau arian buddsoddi sy'n cynyddu dros dro (hyd nes y bydd angen cyllido gwariant cyfalaf) a'r ffaith y byddir yn fwy agored yn sgil hynny i risg gwrth barti, a risgiau eraill, a lefel risgiau o'r fath o gofio'r trefniadau sydd wedi eu sefydlu i'w cyfyngu i'r eithaf.
- 6.4.3.** Bydd y risgiau sy'n gysylltiedig ag unrhyw weithgaredd benthycia cyn bod angen yn amodol ar werthusiad o flaen llaw ac adroddiadau dilynol drwy'r mecanwaith adrodd canol-blwyddyn neu flynyddol.

6.5. Ad-drefnu Dyledion

- 6.5.1** Gan y bydd cyfraddau benthycia tymor byr yn sylweddol rhatach na chyfraddau llog tymor sefydlog hwy, efallai y bydd cyfleoedd i wneud arbedion trwy symud o ddyledion tymor hir i ddyled tymor byr. Fodd bynnag, bydd angen ystyried yr arbedion hyn yn wyneb sefyllfa gyfredol y trysorlys a maint a chost ad-dalu dyledion (h.y. y premiymau a godir).

6.5.2 Bydd y rhesymau dros unrhyw ad-drefnu yn cynnwys:-

- cynhyrchu arbedion arian parod ac/neu arbedion llif arian gyda disgownt;
- cynorthwyo i gwrdd â'r strategaeth trysorlys; a
- gwella balans y portffolio (diwygio'r proffil aeddfedu ac/neu falans yr anwadalrwydd ariannol).

6.5.3. Rhoddir ystyriaeth hefyd i nodi a oes unrhyw bosibilrwydd o gwbl o wneud arbedion trwy adael i falansau buddsoddi ostwng trwy ad-dalu dyled yn gynnar oherwydd bod cyfraddau tymor byr ar fuddsoddiadau yn debygol o fod yn is na chyfraddau a delir ar ddyledion cyfredol.

6.5.4. Rhoddir gwybod i'r Pwyllgor Archwilio am yr holl weithgareddau ad-drefnu dyled yn y cyfarfod nesaf wedi i hynny ddigwydd.

6.6. Proffil Dyledion

6.6.1. Fel y gwelir yn **Atodiad 5**, bydd y benthyciadau presennol yn cael eu had-dalu ar wahanol gyfnodau yn y blynyddoedd hyd at 2068/69. Fel rhan o unrhyw benderfyniad ar fenthycia yn y dyfodol, bydd y Cyngor yn anelu at sicrhau bod y dyddiad ad-dau'n cael ei drefnu er mwyn gwastatau'r ad-daliadau i'r graddau y mae hynny'n bosibl, ond rhoddir blaenoriaeth i'r gyfradd llog sy'n daladwy wrth benderfynu ar y math o fenthyciad (aeddfedrwydd neu flwydd-dal) a chyfnod y benthyciad.

7. STRATEGAETH FUDDSODDI

7.1 Buddsoddiadau mewnol: Bydd buddsoddiadau'n cael eu gwneud gan gyfeirio at y balans craidd a'r gofynion llif ariannol a'r rhagolygon o ran cyfraddau llog tymor byr (h.y. graddfeydd buddsoddi hyd at 12 mis). Fel arfer, mae modd cael dychweliadau uwch drwy fuddsoddi am gyfnodau hirach. Er bod angen y rhan fwyaf o falansau ariannol i reoli cynnydd a gostyngiadau mewn llif arian, lle gellir dod o hyd i symiau ariannol y gellid eu buddsoddi am gyfnodau hirach, bydd y gwerth a geir o fuddsoddiadau tymor hir yn cael ei asesu'n ofalus.

- Os tybir bod y Gyfradd Banc yn debygol o godi'n sylweddol yn ystod y cyfnod amser dan sylw, yna rhoddir ystyriaeth i gadw'r rhan fwyaf o fuddsoddiadau fel rhai tymor byr neu amrywiadwy.
- Ar y llaw arall, os tybir bod y Gyfradd Banc yn debygol o ostwng o fewn y cyfnod hwnnw, ystyrir manteisio ar yr cyfraddau uwch sydd ar gael ar y pryd a chadw'r buddsoddiadau i mewn am gyfnodau hwy.

7.1 Rheoli Risg

7.1.1 Mae CIPFA wedi ymestyn ystyr 'buddsoddiadau' i gynnwys buddsoddiadau ariannol ac anariannol. Mae'r adroddiad hwn yn delio â buddsoddiadau ariannol yn unig (fel y cânt eu rheoli gan y tîm rheoli trysorlys). Caiff buddsoddiadau anariannol, yn enwedig prynu asedau sy'n cynhyrchu incwm, eu cynnwys yn y Strategaeth Gyfalaf (adroddiad ar wahân).

7.2.2. Mae polisi buddsoddi'r Cyngor yn cymryd i ystyriaeth yr isod:-

- Canllawiau Llywodraeth Cymru ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol ("y Canllawiau")
- Côt Ymarfer a Nodiadau Canllaw Traws-Sector CIPFA ar Reoli Trysorlys ("y Côt")
- Nodiadau Canllaw Rheoli Trysorlys CIPFA 2018
- Blaenoriaethau buddsoddi'r Cyngor fydd diogelwch gyntaf, hylifedd y portffolio yn ail ac yna'r cynnyrch, (y dychweliad).

7.2.3. Mae'r canllawiau uchod gan Lywodraeth Cymru a CIPFA'n rhoi blaenoriaeth uchel i reoli risg. Mae'r awdurdod hwn wedi mabwysiau ymagwedd bwylllog tuag at reoli risg ac mae'n diffinio fel a ganlyn ei awch o ran risg: -

1. Defnyddir **meini prawf o ran lleiafswm y credyd sy'n dderbyniol** er mwyn cynhyrchu rhestr o wrth-bartïon sydd â lefel uchel iawn o deilyngdod credyd. Mae hyn hefyd yn caniatáu i ni arallgyfeirio ac osgoi dwysedd risg. Defnyddir y graddfeydd allanol i fonito graddfeydd tymor byr a thymor hir y gwrth-bartïon.
2. **Gwybodaeth arall:** nid graddfeydd yn unig fydd yn penderfynu ar ansawdd sefydliad; mae'n bwysig asesu a monitro'n barhaus y sector ariannol ar sail micro a macro ac mewn perthynas â'r amgylcheddau economaidd a gwleidyddol y mae sefydliadau'n gweithredu ynddynt. Bydd yr asesiad hefyd yn cymryd i ystyriaeth wybodaeth sy'n adlewyrchu barn y marchnadoedd. I gyflawni hyn, bydd y Cyngor yn ymgysylltu gyda'i ymgynghorwyr i gadw golwg ar brisiau'r farchnad megis yswirio colledion credyd ("**credit default swaps**") ac yn ychwanegu'r wybodaeth honno at y cydraddau credyd.
3. Bydd **ffynonellau gwybodaeth** eraill a ddefnyddir yn cynnwys y wasg ariannol, prisiau cyfranddaliadau ac unrhyw wybodaeth arall sy'n ymwneud â'r sector bancio er mwyn sefydlu'r broses sgriwtini fwyaf cadarn mewn perthynas ag addasrwydd gwrth-bartïon y byddir o bosib yn buddsoddi ynddynt.
4. Mae'r awdurdod hwn wedi diffinio'r rhestr o'r **mathau o offerynnau buddsoddi** y mae'r tîm rheoli trysorlys â'r awdurdod i'w defnyddio. Mae dwy restr yn **Atodiad 7** dan y categorïau 'penodol' ac 'amhenodol'.
 - Mae **buddsoddiadau penodol** yn golygu'r rheini sydd â lefel uchel o ansawdd credyd ac a fydd yn aeddfedu ymhen blwyddyn.
 - **Buddsoddiadau amhenodol** yw'r rheini â lefel is o ansawdd credyd, gallant fod am gyfnodau sydd dros flwyddyn ac/neu maent yn offerynnau mwy cymhleth y bydd angen i'r aelodau a'r swyddogion roddi mwy o ystyriaeth iddynt cyn cael eu hawdurdodi ar gyfer eu defnyddio.
5. **Terfyn buddsoddiadau amhenodol.** Mae'r Cyngor wedi penderfynu y bydd yn cyfyngu cyfanswm y defnydd o fuddsoddiadau amhenodol i X% o gyfanswm y portffolio buddsoddi.
6. Bydd **cyfyngiadau benthyca**, (symiau ac aeddfedrwydd), ar gyfer pob gwrth-barti yn cael eu gosod drwy ddefnyddio'r tabl matrices fel y mae'n ymddangos yn y rhan o'r strategaeth hon sy'n ymwneud â Theilyngdod Credyd.
7. Caiff **cyfyngiadau trafodion** ar gyfer pob math o fuddsoddiad eu nodi yn **Atodiad 8**.
8. Bydd yr awdurdod hwn yn gosod cyfyngiad ar gyfer swm y buddsoddiadau y mae'n eu buddsoddi am **fwy na 365 diwrnod**, (gweler paragraff 7.1).
9. Investments will only be placed with counterparties from countries with a specified minimum **sovereign rating**, (see paragraph 7.x).
10. Mae'r awdurdod hwn wedi penodi **ymgynghorwyr allanol** i ddarparu cyngor arbenigol ynghylch sut i sicrhau'r balans priodol gorau rhwng diogelwch, hylifedd a chynnyrch yn wyneb awch yr awdurdod hwn i gymryd risg yng nghydestun lefel ddisgwyliedig y balansau ariannol a'r angen am hylifedd drwy'r flwyddyn.
11. Bydd yr holl fuddsoddiadau'n cael eu dynodi mewn **sterling**.

12. O ganlyniad i'r newid yn y safonau cyfrifo ar gyfer 2018/19 dan **IFRS 9**, bydd yr awdurdod hwn yn ystyried goblygiadau buddsoddi a allai arwain ar symudiad andwyol yng ngwerth yr arian a fuddsoddir a'r newidiadau i'r Gronfa Gyffredinol ar ddiwedd y flwyddyn o ganlyniad i hynny.

7.2 Polisi Teilyngdod Credyd

- 7.3.1. Y brif egwyddor sy'n rheoli meini prawf buddsoddi'r Cyngor yw diogelwch ei fuddsoddiadau er bod cynhyrchion neu ddychweliad ar fuddsoddiad hefyd yn ystyriaeth allweddol. Wedi rhoi sylw i hynny, bydd y Cyngor yn sicrhau:-
- Bod ganddo bolisi sy'n amlinellu'r categorïau o fuddsoddiadau y bydd yn buddsoddi ynddynt, y meini prawf ar gyfer dewis gwrthbartïon buddsoddi a chanddynt ddiogelwch digonol a monitro eu diogelwch. Nodir hyn yn yr adrannau isod sy'n ymwneud â buddsoddiadau penodedig ac amhenodedig; a
 - Bod ganddo hylifedd digonol yn ei fuddsoddiadau. I'r perwyl hwn, bydd yn gosod allan y gweithdrefnau ar gyfer penderfynu am ba hyd y byddai'n ddoeth ymrwymo arian. Mae'r gweithdrefnau hyn hefyd yn berthnasol i ddangosyddion darbodus y Cyngor sy'n ymwneud ag uchafswm y symiau y gellir eu buddsoddi.
- 7.3.2. Bydd y Swyddog Adran 151 yn cynnal rhestr gwrthbartïon yn unol â'r meini prawf a osodir allan yn **Atodiad 8** a bydd yn adolygu'r meini prawf a'u cyflwyno i'r Cyngor eu cymeradwyo pan fo'r angen. Mae'r meini prawf hyn yn wahanol i'r rhai sy'n penderfynu ar y mathau o offerynnau buddsoddi sy'n benodedig neu'n amhenodedig oherwydd mae'n darparu cronfa gyffredinol o wrth-bartïon yr ystyrir eu bod o safon uchel ac y gall y Cyngor eu defnyddio yn hytrach na diffinio'r math o offerynnau buddsoddi y dylid eu defnyddio.
- 7.3.3. Caiff gwybodaeth am y graddfeydd credyd ei darparu gan Capita Asset Services, ein hymgynghorwyr trysorlys, yn achos yr holl wrth-bartïon sy'n cydymffurfio gyda'r meini prawf isod. Bydd unrhyw wrth-barti sy'n methu â bodloni'r meini prawf yn cael eu tynnu oddi ar y rhestr gwrth-bartïon. Bydd manylion unrhyw newidiadau i'r graddfeydd (Watches), gwybodaeth ynghylch unrhyw newidiadau sy'n debygol y tu allan i'r graddfeydd (Outlook) yn cael eu darparu i swyddogion bron ar unwaith wedi iddynt ddigwydd a rhoddir sylw i'r wybodaeth hon cyn delio. Er enghraifft os ceir gwybodaeth y bydd graddfa negyddol yn berthnasol i wrth-barti sydd yn cwrdd â lleiafswm meini prawf y Cyngor, gwaherddir eu defnyddio a bydd y cyfan o'r lleill yn cael eu hadolygu yn wyneb amodau'r farchnad.
- 7.3.4. Bydd yr holl raddfeydd credyd yn cael eu monitro'n ddyddiol. Bydd y Cyngor yn cael gwybod am unrhyw newidiadau i raddfeydd y 3 asiantaeth drwy ddefnyddio gwasanaeth teilyngdod credyd Capita.
- 7.3.5. Fel haen ychwanegol i'r meini prawf isafswm graddfa credyd a ddisgrifir uchod, mae'r Cyngor hwn hefyd yn defnyddio'r gwasanaeth teilyngdod credyd a ddarperir gan Link Asset Services. Mae'r gwasanaeth hwn yn defnyddio dull modelu soffistigedig gan ddefnyddio graddfeydd credyd gan y tair prif asiantaeth graddfeydd credyd - Fitch, Moody's a Standard and Poor's. Yn ychwanegol at hynny, cymerir y camau isod i asesu graddfeydd credyd gwrth bartïon:-

- Ystyrir rhagolygon credyd a gweithgareddau monitro credyd gan asiantaethau graddfeydd credyd;
- Trosglwyddo Risgiau Credyd i roi rhybudd buan am newidiadau tebygol mewn graddfeydd credyd;
- Graddfeydd sofran i ddewis gwrthbartïon o'r gwledydd sydd fwyaf teilwng i gredyd yn unig.

7.3.6. Mae'r dull modelu hwn yn cyfuno graddfeydd credyd, gweithgareddau monitro credyd a rhagolygon credyd mewn system sgorio sydd wedi ei phwysoli ac sydd wedi ei chyfuno wedyn gyda throshaen o TRC a fydd, yn y pen draw, yn cynhyrchu cyfres o godau lliw i nodi pa mor deilwng o gredyd yw gwrthbartïon. Mae'r codau lliw hyn yn cael eu defnyddio gan y Cyngor, gyda disgresiwn y Swyddog A 151, i gynorthwyo i benderfynu ar gyfnod amser y buddsoddiadau. Bydd y Cyngor, felly, fel arfer yn defnyddio gwrthbartïon o fewn y cyfnodau canlynol:-

- Melyn 5 mlynedd *
- Pinc tywyll 5 mlynedd – ar gyfer cronfeydd marchnad arian uwch (EMMFs) gyda sgôr credyd o 1.25
- Pinc golau 5 mlynedd – ar gyfer cronfeydd marchnad arian uwch (EMMFs) gyda sgôr credyd o 1.5
- Piws 2 flynedd
- Glas 1 flwyddyn (ond yn berthnasol i Fanciau DU a wladolwyd neu a led wladolwyd)
- Oren 1 flwyddyn
- Coch 6 mis
- Gwyrdd 100 diwrnod
- Dim Lliw Dim i'w ddefnyddio

7.3.7. Mae gwasanaeth teilyngdod credyd Link Asset Services yn defnyddio amrywiaeth ehangach o wybodaeth na'r graddfeydd sylfaenol yn unig a, thrwy ddefnyddio system sgorio pwysoliad risg, nid yw'n rhoi pwysau gormodol ar raddfeydd un asiantaeth yn unig.

7.3.8. Bydd y meini prawf y bydd y Cyngor yn eu defnyddio fel lleiafswm credyd yn raddfa Tymor Byr (Fitch neu gyfatebol) o F1 ac yn raddfa Tymor Hir o A-. Efallai y bydd achlysurol pan fydd graddfeydd un asiantaeth raddio ychydig yn is na'r graddfeydd hyn, ond gellir parhau i'w defnyddio. Ar yr achlysuron hyn, rhoddir ystyried i'r amrediad cyfan o raddfeydd sydd ar gael neu wybodaeth berthnasol arall ar y farchnad, er mwyn cefnogi eu defnydd.

7.3.9. Bydd yr holl raddfeydd credyd yn cael eu monitro'n wythnosol. Caiff y Cyngor wybod am unrhyw newidiadau i raddfeydd y tair asiantaeth oherwydd ei fod yn defnyddio gwasanaeth teilyngdod credyd Link Asset Services.

- os bydd cwmp yn y raddfa'n golygu na fydd y gwrth-barti/cynllun buddsoddi'n cwrdd â lleiafswm meini prawf y Cyngor, ni fyddant yn cael eu defnyddio eto ar gyfer buddsoddiadau newydd a bydd hynny'n dod i rym yn syth.
- yn ychwanegol at ddefnyddio graddfeydd credyd, bydd y Cyngor yn cael gwybodaeth yn ddyddiol am symudiadau yn nhaeniad y 'credit default swap' yn erbyn y meincnod iTraxx a data arall ynghylch y farchnad drwy'r wefan Passport, a ddarperir yn benodol ar ei ran gan Link Asset Services. Gall symudiadau eithafol yn y farchnad arwain at israddio sefydliad neu ei dynnu oddi ar restr benthyccwyr y Cyngor.

7.3.10. Ni fyddir yn defnyddio'n gyfan gwbl ar y gwasanaeth allanol hwn. Bydd y Cyngor hefyd yn defnyddio data'r farchnad a gwybodaeth am y farchnad a gwybodaeth am unrhyw gymorth allanol i fanciau i helpu i gefnogi ei broses gwneud penderfyniadau.

7.3.11. Yn unol â chyfraith y DU, mae angen i fanciau mwyaf y DU (y rhai sydd â gwerth mwy na £25bn o adneuon adwerthu / Mentrau Bach a Chanolig eu Maint (SME)), wahanu gwasanaethau bancio adwerthu craidd oddi wrth eu gweithgareddau buddsoddi a bancio rhyngwladol erbyn 1 Ionawr 2019. Yr ymadrodd am hyn yw "arian clustnodedig" ("ring-fencing"). Er bod banciau llai gyda llai na £25bn mewn adneuon yn cael eu heithrio, gallant ddewis optio i mewn. Mae nifer o fanciau'n agos iawn i'r trothwy yn barod ac efallai y byddant yn rhan o'r sgôp yn y dyfodol beth bynnag.

7.3.12. Mae neilltuo arian i bwrpas clustnodedig yn fenter reoleiddiol a grëwyd er mwyn ymateb i'r argyfwng ariannol byd-eang. Mae'n gorfodi gwahanu adneuon adwerthu ac SME oddi wrth fancio buddsoddiadau, er mwyn gwella cadernid banciau a'u gallu i ymateb i broblemau drwy newid eu strwythur. Yn gyffredinol, bydd y gweithgareddau symlach a gynigir gan fanc "arian clustnodedig" yn canolbwyntio ar drafodion dydd i ddydd, risg is a bydd angen cadw gweithgareddau mwy cymhleth mewn endid ar wahân, sef banc nad yw'n clustnodi arian i bwrpas penodol. Bwriad hyn yw sicrhau nad yw gweithgareddau craidd yr endid yn cael eu heffeithio'n andwyol gan weithred neu anweithred aelodau eraill o'i grŵp.

7.3.13. Er y bydd strwythurau'r banciau sydd wedi eu cynnwys yn y broses hon wedi newid efallai, nid yw egwyddorion sylfaenol asesuadau credyd wedi newid. Bydd y Cyngor yn parhau i asesu'r endidau newydd yn yr un modd ag y mae'n asesu eraill a bydd y rhai â chyfraddau digon uchel (ac unrhyw fesurau eraill a fydd yn berthnasol) yn cael eu hystyried i ddibenion buddsoddiad.

7.4 Cyfyngiadau Gwlad

7.4.1. Mae'r Cyngor wedi penderfynu na fydd ond yn defnyddio gwrthbartion cymeradwy o wledydd gyda graddfa credyd sofran o AA- yn ôl Graddfeydd Fitch (neu asiantaethau cyfatebol eraill os na fydd Fitch yn eu darparu). Fe welir rhestr o'r gwledydd sy'n gymwys trwy ddefnyddio'r meini prawf credyd hyn ar ddyddiad yr adroddiad yn **Atodiad 9**. Bydd swyddogion yn ychwanegu neu'n tynnu oddi ar y rhestr pe bai'r graddfeydd yn newid yn unol â'r polisi hwn.

8 LLYWODRAETHIANT A RHEOLAETH

8.1 Mae'r Côt Darbodus yn adlewyrchu symudiad tuag at hunanreoleiddio ar gyfer awdurdodau lleol ac mae llywodraethiant corfforaethol effeithol yn un o elfennau allweddol gweithrediad llwyddiannus y Côt.

8.2 Mae Llywodraethiant Corfforaethol yn cynnwys yr elfennau isod:-

- Rôl ffurfiol ar gyfer y Swyddog Adran 151
- Gosod a monitro Dangosyddion Pwyllgor a Thrysorlys
- Cynllun dirprwyo a phroses gymeradwyo ffurfiol
- Adrodd ar faterion Rheoli Trysorlys i Aelodau

8.3 Rôl y Swyddog Adran 151 a'r Aelodau

8.3.1. Y Swyddog Adran 151 sy'n gyfrifol am sicrhau bod materion sy'n ymwneud â Rheoli Trysorlys a Chyllido Cyfalaf yn cael eu cymryd i ystyriaeth a'u hadrodd i'r Pwyllgor Gwaith / Cyngor Llawn i'w hystyried a bod gweithdrefnau'n cael eu sefydlu i fonitro perfformiad.

- 8.3.2.** Rhaid i'r Swyddog Adran 151 sicrhau bod dangosyddion darbodus yn cael eu gosod a'u monitro er mwyn arddangos cydymffurfiaeth â'r gofyniad deddfwriaethol bod cynlluniau'r Cyngor yn fforddiadwy.
- 8.3.3.** Mae Aelodau hefyd yn chwarae rôl bwysig, nid yn unig o ran awdurdodi'r penderfyniadau perthnasol ond hefyd wrth graffu prosesau, penderfyniadau a pherfformiad sy'n gysylltiedig â rheoli trysorlys. Er mwyn ymgymryd â'r rôl hon, rhaid i'r swyddog cyfrifol, yn unol â Chôd CIPFA, sicrhau bod Aelodau sydd â chyfrifoldeb am reoli trysorlys yn derbyn hyfforddiant digonol mewn rheoli trysorlys. Mae hyn yn arbennig o berthnasol i Aelodau sy'n gyfrifol am sgrïwtini. Er mwyn cefnogi rôl sgrïwtini aelodau'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu, cafodd aelodau'r pwyllgor hyfforddiant mewn rheoli trysorlys gan yr ymgynghorwyr rheoli penodedig ar 8 Tachwedd 2017. Trefnir hyfforddiant pellach yn ôl yr angen. Caiff anghenion hyfforddiant swyddogion rheoli trysorlys eu hadolygu a'u hystyried yn rheolaidd.
- 8.3.4.** Mae'r Cynllun Dirprwyo ar gyfer Rheoli Trysorlys ac eglurhad llawnach o rôl y Swyddog Adran 151 ar gael yn **Atodiad 10**.

8.4 Cyngor Rheoli Trysorlys

- 8.4.1.** Mae'r Cyngor yn defnyddio Link Asset Services fel ei ymgynghorwyr allanol ar gyfer rheoli trysorlys. Yn unol â rheoliadau caffael, hysbysebwyd tendr ar gyfer y gwasanaeth ymgynghorol Rheoli Trysorlys am y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2016 a 31 Mawrth 2019 gydag opsiwn i ymestyn am 2 flynedd a Link Asset Services (Capita Asset Services gynt) gyflwynodd y tendr llwyddiannus.
- 8.4.2.** Mae'r Cyngor yn cydnabod fod y cyfrifoldeb am benderfyniadau rheoli trysorlys yn gorwedd gyda'r sefydliad bob amser a bydd yn sicrhau na fydd dibyniaeth afresymol yn cael ei rhoi ar ein darparwyr gwasanaeth allanol. Bydd yr holl benderfyniadau'n cael eu cymryd gan ystyried yr holl wybodaeth sydd ar gael gan gynnwys gwybodaeth gan ein hymgyngorwyr trysorlys, ond ni fyddir yn dibynnu arnyn nhw yn unig. Y Cyngor sy'n gyfrifol am unrhyw benderfyniadau rheoli trysorlys.
- 8.4.3.** Mae hefyd yn cydnabod gwerth cyflogi cwmnïau allanol i ddarparu gwasanaethau rheoli trysorlys er mwyn sicrhau mynediad i sgiliau ac adnoddau arbenigol. Bydd y Cyngor yn sicrhau bod telerau eu penodiad a'r dulliau o asesu eu gwerth yn cael eu cytuno a'u dogfennu'n briodol a'u hadolygu'n rheolaidd.

8.5 Dangosyddion Pwylllog a Thrysorlys

- 8.5.1.** Mae'r Dangosyddion Pwylllog a Thrysorlys a nodir yn **Atodiad 11** yn sôn am fforddiadwyedd, pwyll ac yn gosod cyfyngiadau ar gyfer gwariant cyfalaf, dyled allanol a strwythur y ddyled. Mater i'r Cyngor yw gosod Dangosyddion Pwylllog ac mae'n bwysig ystyried y dangosyddion ar gyfer pob blwyddyn unigol ar wahân ond hefyd i ystyried perfformiad y gorffennol a rhagolygon y dyfodol. Ceir eglurhad llawnach o bwrpas pob dangosydd yn **Atodiad 12**.

8.6 Adrodd

- 8.6.1.** Mae angen i'r Cyngor dderbyn a chymeradwyo o leiaf dri prif adroddiad bob blwyddyn sy'n cynnwys amrywiaeth o bolisiau, amcangyfrifon a ffigyrau gwirioneddol. Mae angen i'r adroddiadau hyn gael eu craffu'n ddigonol gan y pwyllgor cyn cael eu hargymhell i'r Cyngor. Y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethant sy'n gyfrifol am y rôl hon.
- 8.6.2.** Dangosyddion Pwylllog a Rheoli Trysorlys a Strategaeth Trysorlys – mae'r adroddiad cyntaf a'r pwysicaf (sef yr adroddiad hwn) yn cyffwrdd ar yr isod:-
- Y Strategaeth Rheoli Trysorlys (y modd y bydd buddsoddiadau a benthyciadau'n cael eu trefnu) gan gynnwys dangosyddion rheoli trysorlys;
 - Strategaeth Fuddsoddi (y cyfyngiadau o ran rheoli buddsoddiadau);

- Polisi Darpariaeth Isafswm Refeniw (y modd y mae gwariant cyfalaf gweddilliol yn cael ei roi yn erbyn refeniw dros gyfnod o amser);
- Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys (diffiniad o bolisiau ac amcanion y swyddogaeth rheoli trysorlys); a
- Cynlluniau cyfalaf (gan gynnwys y dangosyddion pwyllog cysylltiedig).

8.6.3. Adroddiad Rheoli Trysorlys Canol Blwyddyn – Bydd hwn yn rhoi diweddariad i'r aelodau ar gynnydd o ran y sefyllfa gyfalaf, yn diwygio dangosyddion pwyllog yn ôl ar angen ac yn nodi a yw'r strategaeth trysorlys yn cwrdd â'i amcanion ac a oes angen adolygu unrhyw bolisiau.

8.6.4. Adroddiad Blynnyddol ar Reoli Trysorlys – Dogfen adolygu sy'n edrych yn ôl ac yn darparu manylion am ddetholiad o ddangosyddion pwyllog a thrysorlys gwirioneddol a'r gweithgareddau trysorlys gwirioneddol o'u cymharu â'r amcangyfrifon yn y strategaeth.

ATODIADAU

1. Datganiad ar y Polisi Rheoli Trysorlys
2. Egwyddorion Allweddol Rheoli Trysorlys
3. Cefndir economaidd
4. Rhagolygon o ran Cyfraddau Llog
5. Proffil aeddfedrwydd benthyciadau
6. Datganiad Polisi MRP
7. Buddsoddiadau Penodol ac Amhenodol
8. Meini Prawf Gwrth-bartïon
9. Gwledydd sy'n cael eu cymeradwyo ar gyfer buddsoddiadau
10. Cynllun dirprwyo rheoli trysorlys a rôl y swyddog adran 151.
11. Dangosyddion Pwyllog a Thrysorlys
12. Eglurhad o'r Dangosyddion Pwyllog
13. Geirfa a gwybodaeth ynghylch dangosyddion Pwyllog a Thrysorlys

Datganiad Polisi Rheoli'r Trysorlys

1. Mae CIPFA yn diffinio ei weithgareddau rheoli'r trysorlys fel : "Rheoli buddsoddiadau'r Awdurdod a llif arian, ei fancio, trafodion marchnad arian a marchnad gyfalaf; rheolaeth effeithiol o'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r gweithgareddau hynny, a mynd ar drywydd y perfformiad gorau posibl sy'n gyson â'r risgiau hynny".
2. Mae'r sefydliad hwn o'r farn mai nodi, monitro a rheoli risg yn llwyddiannus yw'r prif feini prawf ar gyfer mesur effeithlonrwydd ei weithgareddau rheoli'r trysorlys. Yn unol â hynny, bydd dadansoddi ac adrodd ar weithgareddau rheoli'r trysorlys yn canolbwyntio ar eu goblygiadau risg i'r sefydliad, ac unrhyw offerynnau ariannol a wnaed i reoli'r risgiau hyn.
3. Mae'r sefydliad hwn yn cydnabod y bydd rheolaeth effeithiol o'r trysorlys yn ei gefnogi wrth gyflawni ei amcanion busnes a gwasanaeth. Mae felly wedi ymrwymo i egwyddorion cyflawni gwerth am arian y maes rheoli'r trysorlys, a defnyddio technegau mesur perfformiad cynhwysfawr ac addas, o fewn cyd-destun rheoli risg yn effeithiol.

Côd Ymarfer : Rheoli Trysorlys CIPFA yn y Gwasanaethau Cyhoeddus

Egwyddorion allweddol CIPFA ***Rheoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus : Côd Ymarfer (Cyfrol 2011)***, fel y disgrifir yn Adran 4 o'r Côd hwnnw yw:-

Egwyddor Allweddol 1:

Dylai sefydliadau gwasanaethau cyhoeddus roi ar waith amcanion ffurfiol a chynhwysfawr, polisïau ac arferion, strategaethau a threfniadau adrodd ar gyfer rheolaeth effeithiol a rheoli eu gweithgareddau rheoli trysorlys.

Egwyddor Allweddol 2:

Dylai eu polisïau a'u harferion ei gwneud yn glir bod rheolaeth effeithiol a rheoli risgiau yn brif amcanion eu gweithgareddau rheoli trysorlys a bod cyfrifoldeb am y rhain yn gorwedd yn glir o fewn eu sefydliadau. Dylai eu harchwaeth am risg ffurfio rhan o'u strategaeth flynyddol, gan gynnwys unrhyw ddefnydd o offerynnau ariannol ar gyfer y rheolaeth bwyllog o'r risgiau hynny, a dylai sicrhau y rhoddir blaenoriaeth i ddiogelwch a hylifedd wrth fuddsoddi arian.

Egwyddor Allweddol 3:

Dylent gydnabod bod mynd ar drywydd gwerth am arian ym maes rheolaeth trysorlys a'r defnydd o fesurau perfformiad addas yn arfau dilys ac yn bwysig i sefydliadau cyfrifol i gyflogi i gefnogi eu busnes ac amcanion y gwasanaeth; a bod, o fewn cyd-destun rheoli risg yn effeithiol eu polisïau rheoli trysorlys a'i arferion yn adlewyrchu hyn.

Aiff y Côd ymlaen i ddweud bod:

"Wrth lunio'r argymhellion hyn mae CIPFA yn cydnabod yr anawsterau o ymdrechu i gael rheolaeth effeithiol ar risg, tra ar yr un pryd yn anelu at sicrhau gwerth am arian. Nid yw'r Côd yn ceisio bod yn rhagnodol ynghylch sut y dylai'r mater hwn gael ei drin, yn enwedig gan ei fod yn cynnwys amrywiaeth mor eang o sefydliadau. Fodd bynnag, lle bo hynny'n briodol, mae nodiadau cyfarwyddo sector benodol yn rhoi cyngor addas. Mae CIPFA yn cydnabod nad oes unrhyw ddau sefydliad yn y gwasanaethau cyhoeddus yn debygol o fynd i'r afael â'r mater hwn yn union yr un modd, ond mae llwyddiant yn y maes rheoli'r trysorlys yn debygol o gael ei weld, yn enwedig yn nhermau gwerth am arian fel dangosydd o swyddogaeth rheoli'r trysorlys sy'n perfformio'n gryf".

"Er ei fod yn dyddio'n ôl i 1991, mae CIPFA yn ystyried bod yr adroddiad gan y Trysorlys a Phwyllgor y Gwasanaeth Sifil o Dŷ'r Cyffredin ar gau'r BCCI yn dal yn berthnasol, ac yn yr adroddiad fe ddywedwyd :

"Wrth gydbwysu'r risg yn erbyn dychweliad, dylai awdurdodau lleol fod yn fwy pryderus i osgoi risgiau nag i wneud yr elw mwyaf."

"Yn wir, cefnogwyd y farn hon gan adroddiad y Pwyllgor Dethol Cymunedau a Llywodraeth Leol i fuddsoddiadau awdurdodau lleol yn 2009."

"Barn CIPFA yw trwy'r holl wasanaethau cyhoeddus y flaenoriaeth yw diogelu cyfalaf yn hytrach na gwneud yr elw mwyaf. Nid yw osgoi pob risg yn briodol nac yn bosibl. Fodd bynnag, mae'n rhaid cael cydbwysedd gyda chyfrifoldeb brwd am arian cyhoeddus."

Felly, bydd yr Awdurdod yn mabwysiadu'r pedwar cymal canlynol fel rhan o'r rheolau sefydlog :

1. Bydd yr Awdurdod yn creu ac yn cynnal, fel conglfeini ar gyfer rheolaeth effeithiol o'r trysorlys:-

- Datganiad polisi ar reoli'r trysorlys, sy'n datgan y polisiâu, amcanion a'r dull o reoli risg ei weithgareddau rheoli trysorlys; a
- Arferion rheoli trysorlys addas (ARhT) yn nodi'r modd y bydd yr Awdurdod yn ceisio cyflawni'r polisiâu a'r amcanion hynny, ac yn rhagnodi sut y bydd yn trin ac yn rheoli'r gweithgareddau hynny.

Bydd cynnwys y Datganiad Polisi ac ARhT yn dilyn yr argymhellion a gynhwysir yn Adrannau 6 a 7 o'r Côd, yn amodol yn unig i newid lle bo angen adlewyrchu amgylchiadau penodol yr Awdurdod. NI fydd newidiadau o'r fath yn golygu y bydd yr Awdurdod yn gwyo'n sylweddol oddi wrth egwyddorion allweddol y Côd.

2. Bydd y Cyngor Sir, Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Archwilio yn derbyn adroddiadau ar bolisiâu, ymarferion a gweithgareddau Rheoli Trysorlys yr Awdurdod, yn cynnwys Strategaeth Blyneddol a Chynllun o flaen llaw y flwyddyn, adroddiadau chwarterol (yn cynnwys adroddiad adolygu canol blwyddyn) a hefyd adroddiad blyneddol ar ôl cau lawr, mewn ffurf sydd wedi ei ragnodi gan y TMPs.

3. Mae'r Cyngor Sir/Pwyllgor Gwaith yn gyfrifol am weithredu ar Bolisiâu ac ymarferion Rheoli Trysorlys yr Awdurdod yn unol â chynllun Dirprwyo Rheolaeth Trysorlys. Mae'r Swyddog Cyllid 151 yn gyfrifol am weithredu a gweinyddu penderfyniadau Rheoli Trysorlys, fydd yn gweithio yn unol hefo Datganiad Polisi'r Awdurdod a'r TMPs ac os ydi hi/fo yn aelod o CIPFA, CIPFA Standard of Professional Practice on Treasury Management.

4. Mae'r Awdurdod yn enwebu'r Pwyllgor Archwilio i fod yn gyfrifol am sicrhau y ceir craffu effeithiol ar y polisiâu rheoli'r trysorlys, yr ymarferion a'r perfformiad.

Economic Background

GLOBAL OUTLOOK. **World growth** has been doing reasonably well, aided by strong growth in the US. However, US growth is likely to fall back in 2019 and, together with weakening economic activity in China and the eurozone, overall world growth is likely to weaken.

Inflation has been weak during 2018 but, at long last, unemployment falling to remarkably low levels in the US and UK has led to an acceleration of wage inflation. The US Fed has therefore increased rates nine times and the Bank of England twice. However, the ECB is unlikely to start raising rates until late in 2019 at the earliest.

KEY RISKS - central bank monetary policy measures

Looking back on nearly ten years since the financial crash of 2008 when liquidity suddenly dried up in financial markets, it can be assessed that central banks' monetary policy measures to counter the sharp world recession were successful. The key monetary policy measures they used were a combination of lowering central interest rates and flooding financial markets with liquidity, particularly through unconventional means such as quantitative easing (QE), where central banks bought large amounts of central government debt and smaller sums of other debt.

The key issue now is that period of stimulating economic recovery and warding off the threat of deflation, is coming towards its close. A new period is well advanced in the US, and started more recently in the UK, of reversing those measures i.e. by raising central rates and, (for the US), reducing central banks' holdings of government and other debt. These measures are now required in order to stop the trend of a reduction in spare capacity in the economy and of unemployment falling to such low levels, that the re-emergence of inflation is viewed as a major risk. It is, therefore, crucial that central banks get their timing right and do not cause shocks to market expectations that could destabilise financial markets. In particular, a key risk is that because QE-driven purchases of bonds drove up the price of government debt, and therefore caused a sharp drop in income yields, this also encouraged investors into a search for yield and into investing in riskier assets such as equities. Consequently, prices in both bond and equity markets rose to historically high valuation levels simultaneously. This meant that both asset categories were exposed to the risk of a sharp downward correction and we did, indeed, see a sharp fall in equity values in the last quarter of 2018. It is important, therefore, that central banks only gradually unwind their holdings of bonds in order to prevent destabilising the financial markets. It is also likely that the timeframe for central banks unwinding their holdings of QE debt purchases will be over several years. They need to balance their timing to neither squash economic recovery, by taking too rapid and too strong action, or, conversely, let inflation run away by taking action that was too slow and/or too weak. **The potential for central banks to get this timing and strength of action wrong are now key risks.** At the time of writing, (early January 2019), financial markets are very concerned that the Fed is being too aggressive with its policy for raising interest rates and is likely to cause a recession in the US economy.

The world economy also needs to adjust to a sharp change in **liquidity creation** over the last five years where the US has moved from boosting liquidity by QE purchases, to reducing its holdings of debt (currently about \$50bn per month). In addition, the European Central Bank ended its QE purchases in December 2018.

UK. The flow of positive economic statistics since the end of the first quarter of 2018 has shown that pessimism was overdone about the poor growth in quarter 1 when adverse weather caused a temporary downward blip. Quarter 1 at 0.1% growth in GDP was followed by a return to 0.4% in quarter 2 and by a strong performance in quarter 3 of +0.6%. However, growth in quarter 4 is expected to weaken significantly.

At their November quarterly Inflation Report meeting, the MPC repeated their well-worn phrase that future Bank Rate increases would be gradual and would rise to a much lower equilibrium rate, (where monetary policy is neither expansionary or contractionary), than before the crash; indeed they gave a figure for this of around 2.5% in ten years' time, but declined to give a medium term forecast. However, with so much uncertainty around Brexit, they warned that the next move could be up or down, even if there was a disorderly Brexit. While it would be expected that Bank Rate could be cut if there was a significant fall in GDP growth as a result of a disorderly Brexit, so as to provide a stimulus to growth, they warned they could also raise Bank Rate in the same scenario if there was a boost to inflation from a devaluation of sterling, increases in import prices and more expensive goods produced in the UK replacing cheaper goods previously imported, and so on. In addition, the Chancellor could potentially provide fiscal stimulus to support economic growth, though at the cost of increasing the budget deficit above currently projected levels.

It is unlikely that the MPC would increase Bank Rate in February 2019, ahead of the deadline in March for Brexit. Getting parliamentary approval for a Brexit agreement on both sides of the Channel will take well into spring 2019. However, in view of the hawkish stance of the MPC at their November meeting, the next increase in Bank Rate is now forecast to be in May 2019, (on the assumption that a Brexit deal is agreed by both the UK and the EU). The following increases are then forecast to be in February and November 2020 before ending up at 2.0% in February 2022.

Inflation. The Consumer Price Index (CPI) measure of inflation has been falling from a peak of 3.1% in November 2017 to 2.1% in December 2018. In the November Bank of England quarterly Inflation Report, inflation was forecast to still be marginally above its 2% inflation target two years ahead, (at about 2.1%), given a scenario of minimal increases in Bank Rate.

As for the **labour market** figures in October, unemployment at 4.1% was marginally above a 43 year low of 4% on the Independent Labour Organisation measure. A combination of job vacancies hitting an all-time high, together with negligible growth in total employment numbers, indicates that employers are now having major difficulties filling job vacancies with suitable staff. It was therefore unsurprising that wage inflation picked up to 3.3%, (3 month average regular pay, excluding bonuses). This meant that in real terms, (i.e. wage rates less CPI inflation), earnings are currently growing by about 1.2%, the highest level since 2009. This increase in household spending power is likely to feed through into providing some support to the overall rate of economic growth in the coming months. This tends to confirm that the MPC was right to start on a cautious increase in Bank Rate in August as it views wage inflation in excess of 3% as increasing inflationary pressures within the UK economy.

In the **political arena**, the Brexit deal put forward by the Conservative minority government was defeated on 15 January. It is unclear at the time of writing, how this situation will move forward. (*Officers are likely to need to verbally update members as events are constantly evolving.*) However, our central position is that Prime Minister May's government will endure, despite various setbacks, along the route to reaching an orderly Brexit though the risks are increasing that it may not be possible to get full agreement by the UK and EU before 29 March 2019, in which case this withdrawal date is likely to be pushed back to a new date. If, however, the UK faces a general election in the next 12 months, this could result in a potential loosening of monetary and fiscal policy and therefore medium to longer dated gilt yields could rise on the expectation of a weak pound and concerns around inflation picking up.

USA. President Trump's massive easing of fiscal policy is fuelling a (temporary) boost in consumption which has generated an upturn in the rate of strong growth which rose from 2.2% (annualised rate) in quarter 1 to 4.2% in quarter 2 and 3.5%, (3.0% y/y), in quarter 3, but also an upturn in inflationary pressures. The strong growth in employment numbers and the reduction in the unemployment rate to 3.9%, near to a recent 49 year low, has fed through to an upturn in wage inflation which hit 3.2% in November. However, CPI inflation overall fell to 2.2% in November and looks to be on a falling trend to drop below the Fed's target of 2% during 2019. The Fed has continued on its series of increases in interest rates with another 0.25% increase in December to between 2.25% and 2.50%, this being the fifth increase in 2018 and the ninth in this cycle. However, they did also reduce their forecast for further increases from three to two. This latest increase compounded investor fears that the Fed is over doing the speed and level of increases in rates and that it is going to cause a US recession as a result. There is also much evidence in previous monetary policy cycles of the Fed's series of increases doing exactly that. Consequently, we have seen stock markets around the world falling under the weight of fears around the Fed's actions, the trade war between the US and China and an expectation that world growth will slow.

The tariff war between the US and China has been generating a lot of heat during 2018, but it is not expected that the current level of actual action would have much in the way of a significant effect on US or world growth. However, there is a risk of escalation if an agreement is not reached soon between the US and China.

Eurozone. Growth was 0.4% in quarters 1 and 2 but fell back to 0.2% in quarter 3, though this was probably just a temporary dip. In particular, data from Germany has been mixed and it could be negatively impacted by US tariffs on a significant part of its manufacturing exports e.g. cars. For that reason, although growth is still expected to be in the region of nearly 2% for 2018, the horizon is less clear than it seemed just a short while ago. Having halved its quantitative easing purchases of debt in October 2018 to €15bn per month, the European Central Bank ended all further purchases in December 2018. The ECB is forecasting inflation to be a little below its 2% top limit through the next three years so it may find it difficult to warrant a start on raising rates by the end of 2019 if the growth rate of the EU economy is on a weakening trend.

China. Economic growth has been weakening over successive years, despite repeated rounds of central bank stimulus; medium term risks are increasing. Major progress still needs to be made to eliminate excess industrial capacity and the stock of unsold property, and to address the level of non-performing loans in the banking and credit systems. Progress has been made in reducing the rate of credit creation, particularly from the shadow banking sector, which is feeding through into lower economic growth. There are concerns that official economic statistics are inflating the published rate of growth.

Japan - has been struggling to stimulate consistent significant GDP growth and to get inflation up to its target of 2%, despite huge monetary and fiscal stimulus. It is also making little progress on fundamental reform of the economy. It is likely that loose monetary policy will endure for some years yet to try to stimulate growth and modest inflation.

Emerging countries. Argentina and Turkey are currently experiencing major headwinds

and are facing challenges in external financing requirements well in excess of their reserves of foreign exchange. However, these countries are small in terms of the overall world economy, (around 1% each), so the fallout from the expected recessions in these countries will be minimal.

INTEREST RATE FORECASTS

The interest rate forecasts provided by Link Asset Services in paragraph 3.2 are **predicated on an assumption of an agreement being reached on Brexit between the UK and the EU**. On this basis, while GDP growth is likely to be subdued in 2019 due to all the uncertainties around Brexit depressing consumer and business confidence, an agreement is likely to lead to a boost to the rate of growth in 2020 which could, in turn, increase inflationary pressures in the economy and so cause the Bank of England to resume a series of gentle increases in Bank Rate. Just how fast, and how far, those increases will occur and rise to, will be data dependent. The forecasts in this report assume a modest recovery in the rate and timing of stronger growth and in the corresponding response by the Bank in raising rates.

- In the event of an **orderly non-agreement exit**, it is likely that the Bank of England would take action to cut Bank Rate from 0.75% in order to help economic growth deal with the adverse effects of this situation. This is also likely to cause short to medium term gilt yields to fall.
- If there was a **disorderly Brexit**, then any cut in Bank Rate would be likely to last for a longer period and also depress short and medium gilt yields correspondingly. It is also possible that the government could act to protect economic growth by implementing fiscal stimulus.

However, there would appear to be a majority consensus in the Commons against any form of non-agreement exit so the chance of this occurring has now substantially diminished.

The balance of risks to the UK

- The overall balance of risks to economic growth in the UK is probably neutral.
- The balance of risks to increases in Bank Rate and shorter term PWLB rates, are probably also even and are broadly dependent on how strong GDP growth turns out, how slowly inflation pressures subside, and how quickly the Brexit negotiations move forward positively.

One risk that is both an upside and downside risk, is that all central banks are now working in very different economic conditions than before the 2008 financial crash as there has been a major increase in consumer and other debt due to the exceptionally low levels of borrowing rates that have prevailed for ten years since 2008. This means that the neutral rate of interest in an economy, (i.e. the rate that is neither expansionary nor deflationary), is difficult to determine definitively in this new environment, although central banks have made statements that they expect it to be much lower than before 2008. Central banks could therefore either over or under do increases in central interest rates.

Downside risks to current forecasts for UK gilt yields and PWLB rates currently include:

- **Brexit** – if it were to cause significant economic disruption and a major downturn in the rate of growth.
- **Bank of England monetary policy** takes action too quickly, or too far, over the next three years to raise Bank Rate and causes UK economic growth, and increases in inflation, to be weaker than we currently anticipate.
- A resurgence of the **eurozone sovereign debt crisis**, possibly in **Italy**, due to its high level of government debt, low rate of economic growth and vulnerable banking system, and due to the election in March of a government which has made a lot of anti-austerity noise. The EU rejected the initial proposed Italian budget and demanded cuts in government spending which the Italian government initially refused. However, a fudge was subsequently agreed, but only by *delaying* the planned increases in expenditure to a later year. This can has therefore only been kicked down the road to a later time. The rating agencies have started on downgrading Italian debt to one notch above junk level. If Italian debt were to fall below investment grade, many investors would be unable to hold it. Unsurprisingly, investors are becoming increasingly concerned by the words and actions of the Italian government and consequently, Italian bond yields have risen – at a time when the government faces having to refinance large amounts of debt maturing in 2019.

- Weak capitalisation of some **European banks**. Italian banks are particularly vulnerable; one factor is that they hold a high level of Italian government debt - debt which is falling in value. This is therefore undermining their capital ratios and raises the question of whether they will need to raise fresh capital to plug the gap.
- **German minority government**. In the German general election of September 2017, Angela Merkel's CDU party was left in a vulnerable minority position dependent on the fractious support of the SPD party, as a result of the rise in popularity of the anti-immigration AfD party. Then in October 2018, the results of the Bavarian and Hesse state elections radically undermined the SPD party and showed a sharp fall in support for the CDU. As a result, the SPD is reviewing whether it can continue to support a coalition that is so damaging to its electoral popularity. After the result of the Hesse state election, Angela Merkel announced that she would not stand for re-election as CDU party leader at her party's convention in December 2018, (a new party leader has now been elected). However, this makes little practical difference as she is still expected to aim to continue for now as the Chancellor. However, there are five more state elections coming up in 2019 and EU parliamentary elections in May/June; these could result in a further loss of electoral support for both the CDU and SPD which could also undermine her leadership.
- **Other minority eurozone governments**. Spain, Portugal, Ireland, the Netherlands and Belgium all have vulnerable minority governments dependent on coalitions which could prove fragile. Sweden is also struggling to form a government due to the anti-immigration party holding the balance of power, and which no other party is willing to form a coalition with. The Belgian coalition collapsed in December 2018 but a minority caretaker government has been appointed until the May EU wide general elections.
- **Austria, the Czech Republic and Hungary** now form a strongly anti-immigration bloc within the EU while **Italy**, in 2018, also elected a strongly anti-immigration government. Elections to the EU parliament are due in May/June 2019.
- Further increases in interest rates in the US could spark a **sudden flight of investment funds** from more risky assets e.g. shares, into bonds yielding a much improved yield. Throughout the last quarter of 2018, we saw sharp falls in equity markets interspersed with occasional partial rallies. Emerging countries which have borrowed heavily in dollar denominated debt, could be particularly exposed to this risk of an investor flight to safe havens e.g. UK gilts.
- There are concerns around the level of **US corporate debt** which has swollen massively during the period of low borrowing rates in order to finance mergers and acquisitions. This has resulted in the debt of many large corporations being downgraded to a BBB credit rating, close to junk status. Indeed, 48% of total investment grade corporate debt is now rated at BBB. If such corporations fail to generate profits and cash flow to reduce their debt levels as expected, this could tip their debt into junk ratings which will increase their cost of financing and further negatively impact profits and cash flow.
- **Geopolitical risks**, especially North Korea, but also in Europe and the Middle East, which could lead to increasing safe haven flows.

Upside risks to current forecasts for UK gilt yields and PWLB rates

- **Brexit** – if both sides were to agree by 29 March a compromise that quickly removed all threats of economic and political disruption and so led to an early boost to UK economic growth.
- **The Fed causing a sudden shock in financial markets** through misjudging the pace and strength of increases in its Fed Funds Rate and in the pace and strength of reversal of QE, which then leads to a fundamental reassessment by investors of the relative risks of holding bonds, as opposed to equities. This could lead to a major flight from bonds to equities and a sharp increase in bond yields in the US, which could then spill over into impacting bond yields around the world.
- The **Bank of England is too slow** in its pace and strength of increases in Bank Rate and, therefore, allows inflation pressures to build up too strongly within the UK economy, which then necessitates a later rapid series of increases in Bank Rate faster than we currently expect.

UK inflation, whether domestically generated or imported, returning to sustained significantly higher levels causing an increase in the inflation premium inherent to gilt yields.

Brexit timetable and process

- March 2017: UK government notified the European Council of its intention to leave under the Treaty on European Union Article 50 on 29 March 2019.
- 25.11.18 EU27 leaders endorsed the withdrawal agreement
- Dec 2018 vote in the UK Parliament on the agreement was postponed
- 21.12.18 – 8.1.19 UK parliamentary recess
- 15.1.19 Brexit deal defeated in the Commons vote by a large margin
- By 29.3.19 second vote (?) in UK parliament
- By 29.3.19 if the UK Parliament approves a deal, then ratification by the EU Parliament requires a simple majority
- By 29.3.19 if the UK and EU parliaments agree the deal, the EU Council needs to approve the deal; 20 countries representing 65% of the EU population must agree
- 29.3.19 Either the UK leaves the EU, or asks the EU for agreement to an extension of the Article 50 period if the UK Parliament has been unable to agree on a Brexit deal.
- 29.3.19: if an agreement is reached with the EU on the terms of Brexit, then this will be followed by a proposed **transitional period ending around December 2020**.
- UK continues as a full EU member until March 2019 with access to the single market and tariff free trade between the EU and UK. Different sectors of the UK economy may leave the single market and tariff free trade at different times during the transitional period.
- The UK and EU would attempt to negotiate, among other agreements, a bi-lateral trade agreement over that period.
- The UK would aim for a negotiated agreed withdrawal from the EU, although the UK could also exit without any such agreements in the event of a breakdown of negotiations.
- If the UK exits without an agreed deal with the EU, World Trade Organisation rules and tariffs could apply to trade between the UK and EU - but this is not certain.
- On full exit from the EU: the UK parliament would repeal the 1972 European Communities Act.

Rhagolygon Graddfeydd Llog 2019/2022 Interest Rate Forecasts 2019/2022

PWLB rates and forecast shown below have taken into account the 20 basis point certainty rate reduction effective as of the 1st November 2012.

Link Asset Services Interest Rate View													
	Mar-19	Jun-19	Sep-19	Dec-19	Mar-20	Jun-20	Sep-20	Dec-20	Mar-21	Jun-21	Sep-21	Dec-21	Mar-22
Bank Rate View	0.75%	1.00%	1.00%	1.00%	1.25%	1.25%	1.25%	1.50%	1.50%	1.75%	1.75%	1.75%	2.00%
3 Month LIBID	0.90%	1.00%	1.10%	1.20%	1.30%	1.40%	1.50%	1.50%	1.60%	1.70%	1.80%	1.90%	2.00%
6 Month LIBID	1.00%	1.20%	1.30%	1.40%	1.50%	1.60%	1.70%	1.70%	1.80%	1.90%	2.00%	2.10%	2.20%
12 Month LIBID	1.20%	1.30%	1.40%	1.50%	1.60%	1.70%	1.80%	1.90%	2.00%	2.10%	2.20%	2.30%	2.40%
5yr PWLB Rate	2.10%	2.20%	2.20%	2.30%	2.30%	2.40%	2.50%	2.50%	2.60%	2.60%	2.70%	2.80%	2.80%
10yr PWLB Rate	2.50%	2.60%	2.60%	2.70%	2.80%	2.90%	2.90%	3.00%	3.00%	3.10%	3.10%	3.20%	3.20%
25yr PWLB Rate	2.90%	3.00%	3.10%	3.10%	3.20%	3.30%	3.30%	3.40%	3.40%	3.50%	3.50%	3.60%	3.60%
50yr PWLB Rate	2.70%	2.80%	2.90%	2.90%	3.00%	3.10%	3.10%	3.20%	3.20%	3.30%	3.30%	3.40%	3.40%
Bank Rate													
Link Asset Services	0.75%	1.00%	1.00%	1.00%	1.25%	1.25%	1.25%	1.50%	1.50%	1.75%	1.75%	1.75%	2.00%
Capital Economics	0.75%	1.00%	1.25%	1.50%	1.70%	1.75%	2.00%	2.00%	-	-	-	-	-
5yr PWLB Rate													
Link Asset Services	2.10%	2.20%	2.20%	2.30%	2.30%	2.40%	2.50%	2.50%	2.60%	2.60%	2.70%	2.80%	2.80%
Capital Economics	2.03%	2.15%	2.40%	2.65%	2.70%	2.75%	2.80%	2.85%	-	-	-	-	-
10yr PWLB Rate													
Link Asset Services	2.50%	2.60%	2.60%	2.70%	2.80%	2.90%	2.90%	3.00%	3.00%	3.10%	3.10%	3.20%	3.20%
Capital Economics	2.43%	2.55%	2.80%	3.05%	3.05%	3.05%	3.05%	3.05%	-	-	-	-	-
25yr PWLB Rate													
Link Asset Services	2.90%	3.00%	3.10%	3.10%	3.20%	3.30%	3.30%	3.40%	3.40%	3.50%	3.50%	3.60%	3.60%
Capital Economics	2.96%	3.08%	3.33%	3.58%	3.53%	3.48%	3.43%	3.38%	-	-	-	-	-
50yr PWLB Rate													
Link Asset Services	2.70%	2.80%	2.90%	2.90%	3.00%	3.10%	3.10%	3.20%	3.20%	3.30%	3.30%	3.40%	3.40%
Capital Economics	2.78%	2.90%	3.15%	3.40%	3.40%	3.40%	3.40%	3.40%	-	-	-	-	-

Rhan o gyngor dderbyniwyd gan / An extract from advice received from: Link Asset Services

DADANSODDIAD BENTHYCIADAU YN AEDDFEDU 2018/19 YMLAEN GAN PWLB / PWLB LOANS MATURITY ANALYSIS 2018/19 ONWARDS						
	PWLB Aeddefedu/ PWLB Maturity £'000	PWLB EIP/ Annuity/ PWLB EIP/ Annuity £'000	Benthyciadau Marchnad/ Market Loans £'000	PWLB Amrywiol/ PWLB Variable £'000	Cyfanswm yn Aeddfedu/ Total Maturing £'000	%Yn Aeddfedu o'r Cyfran yn sefyll/ Maturing of Total Outstanding %
2019/20	5,000	11	0	0	5,011	4.1
2020/21	4,500	12	0	0	4,512	3.7
2021/22	0	14	0	0	14	0.0
2022/23	2,285	15	0	0	2,300	1.9
2023/24	1,854	16	0	0	1,870	1.5
2024/25	0	18	0	0	18	0.0
2025/26	0	20	0	0	20	0.0
2026/27	1,381	22	0	0	1,403	1.2
2027/28	2,165	24	0	0	2,189	1.8
2028/29	262	26	0	0	288	0.2
2029/30	1,539	21	0	0	1,560	1.3
2030/31	451	15	0	0	466	0.4
2031/32	1,941	9	0	0	1,950	1.6
2032/33	315	8	0	0	323	0.3
2033/34	637	0	0	0	637	0.5
2034/35	624	0	0	0	624	0.5
2035/36	611	0	0	0	611	0.5
2036/37	599	0	0	0	599	0.5
2037/38	587	0	0	0	587	0.5
2038/39	225	0	0	0	225	0.2
2039/40	5,000	0	0	0	5,000	4.1
2040/41	3,500	0	0	0	3,500	2.9
2042/43	1,000	0	0	0	1,000	0.8
2043/44	1,020	0	0	0	1,020	0.8
2044/45	1,010	0	0	0	1,010	0.8
2045/46	11,464	0	0	0	11,464	9.4
2050/51	2,000	0	0	0	2,000	1.6
2052/53	28,238	0	0	0	28,238	23.3
2054/55	3,000	0	0	0	3,000	2.5
2055/56	3,500	0	0	0	3,500	2.9
2056/57	5,000	0	0	0	5,000	4.1
2057/58	8,513	0	0	0	8,513	7.0
2059/60	1,763	0	0	0	1,763	1.5
2066/67	6,200	0	0	0	6,200	5.1
2068/69	15,000	0	0	0	15,000	12.4
	121,184	236	0	0	121,415	100.0
Cyfartaledd bywyd (blynyddoedd)/ Average life (years)	24.63	7.61	0.00	0.00	24.60	
Cyfartaledd graddfa (%)/ Average rate (%)	5.26	9.41	0.00	0.00	5.15	

**PROFFIL AD-DALU BENTHYCIADAU ERAILL 2018/19 YMLAEN /
OTHER LOANS REPAYMENT PROFILE 2018/19 ONWARDS**

	Llywodraeth Cymru / Welsh Government	Benthycaf Salix Loan 1	Benthycaf Salix Loan 2	Benthycaf Salix Loan 3	Benthycaf Salix Loan 4	Cyfanswm / Total
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
2019/20	44	16	46	63	0	169
2020/21	43	16	46	63	33	201
2021/22	0	17	46	63	33	159
2022/23	0	17	46	63	33	159
2023/24	0	17	45	63	33	158
2024/25	0	8	45	64	33	150
2025/26	0	0	45	64	33	142
2026/27	0	0	0	64	33	97
2027/28	0	0	0	64	33	97
2028/29	0	0	0	64	0	64

Datganiad Polisi Darpariaeth Refeniw Isafswm 2019/20

Rhaid i'r Cyngor dalu elfen o wariant cyfalaf y Cyngor sydd wedi cronni bob blwyddyn (y GAC) drwy daliad refeniw (y ddarpariaeth refeniw isaf) (DRI), er y caniateir iddo hefyd wneud taliadau gwirfoddol ychwanegol os yw'n dymuno (darpariaeth refeniw wirfoddol) (DRW).

Yn unol â rheoliadau Llywodraeth Cymru, rhaid i'r Cyngor llawn gymeradwyo Datganiad GAC ymlaen llaw bob blwyddyn. Rhoddir nifer o opsiynau i gynghorau ar yr amod bod darpariaeth bwylloch. Argymhellir fod y Cyngor yn cymeradwyo'r Datganiad DRI isod:-

Ar gyfer gwariant cyfalaf a ddigwyddodd rhwng 1 Ebril 2008 a 31 Mawrth 2018, a gafodd ei gyllido trwy fenthycy gyda chymorth, polisi DRI fydd i godi tâl DRI ar y dull rhandaliad cyfartal, ar Sail Oes Ased dros 50 mlynedd. Mae'r DRI ar wariant cyfalaf sydd wedi ei gyllido drwy fenthycy di-gefnogaeth yn ystod y cyfnod hwn wedi cael codi tâl yn defnyddio dull rhandaliad cyfartal, Sail Oes Ased gan ddefnyddio rhagdybiaeth o oes yr ased, yn seiliedig ar wybodaeth oedd ar gael ar yr amser. Mae'r newid yn y polisi yn adlinio y polisiau DRI ar gyfer asedau wedi eu cyllido drwy fenthycy a chefnogaeth ac asedau wedi eu cyllido drwy fenthyciadau di-gefnogaeth.

O'r 1af Ebrill 2018 am yr holl fenthycy gyda cefnogaeth a di-gefnogaeth (gan gynnwys PFI a Lês Cyllid), bydd polisi DRI hefyd yn Ddull Rhandaliad Blwydd-dal Cyfartal, sail oed yr ased. Fodd bynnag, bydd amcangyfrif o gyfnod oes, yn cael ei osod gan y Swyddog Adran 151 yn seiliedig a chynghor a dderbynwyd gan y swyddogion perthnasol a bydd yn ystyried cyfarwyddid Llywodraeth Cymru mewn perthynas a DRI a oes yr ased. Pan fo tir yn cael ei brynnu, bydd oed yr ased yn ddibynnol ar oes yr ased sydd yn cael ei roi ar y tir, yn rhan fwyaf o'r achosion, bydd rhain yn 50 mlynedd yn unol â oed ased adeiladau.

Ni fydd costau DRI yn seiliedig ar oed yr ased yn cael ei godi hyd nes fod blwyddyn yr ased yn dod yn weithredol. Gallai'r Swyddog Adran 151 ohirio cost DRI tan y flwyddyn gyllidol yn dilyn pan mae'r ased yn dod yn weithredol. Bydd amcangyfrif oes yr ased yn cael ei benderfynu yn y flwyddyn bydd y DRI yn dechrau ac ni fydd tâl ar oes yr ased. Bydd amcangyfrif o gyfnod oes yr ased, yn cael ei osod gan y Swyddog Adran 151 yn seiliedig a chynghor a dderbynwyd gan y swyddogion perthnasol a bydd yn talu sylw at Gofynion Statudol a cyfarwyddiadau Llywodraeth Cymru mewn perthynas â DRI a oes yr ased. Pan fo tir yn cael ei brynnu, bydd oed yr ased yn ddibynnol ar oes yr ased sydd yn cael ei roi ar y tir, yn rhan fwyaf o'r achosion, bydd rhain yn 50 mlynedd yn unol â oed ased adeiladau.

Oherwydd nad yw rhai mathau o wariant cyfalaf a wneir gan y Cyngor yn rhai y gellir eu cysylltu ag ased unigol, bydd bywydau ased yn cael eu hasesu ar sail sydd yn adlewyrchu'n fwyaf rhesymol y cyfnodau o fudd y rhagwelir y byddant yn codi o'r gwariant. Hefyd, pa fath bynnag o wariant ydyw, bydd yn cael ei grwpio gyda'i gilydd mewn dull sy'n adlewyrchu natur prif elfen y gwariant ac ni fydd yn cael ei rannu ond mewn achosion lle ceir dwy neu fwy o brif elfennau gyda bywydau economaidd defnyddiol sy'n sylweddol wahanol.

Mae'r Cyngor yn cadw'r hawl i wneud taliadau gwirfoddol ychwanegol i leihau dyled os yn ddoeth i wneud hynny.

Mae rhan y Cyfrif Refeniw Tai o'r Gofyniad o ran Ariannu Cyfalaf yn gyffredinol yn destun taliad 2% DRI yn seiliedig ar y GAC ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol a hynny'n unol â'r cynllun busnes 30 blynedd a gymeradwywyd.

Bydd unrhyw ad-daliadau eraill sydd wedi eu cynnwys yn y PFI blynyddol neu brydlesau arian yn rhai GAC.

Buddsoddiadau Penodedig ac Amhenodedig

Mae Canllawiau Llywodraeth Cymru ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol (a ddaeth i rym ar 1 Ebrill 2010) yn rhoi diffiniad o fuddsoddiadau penodedig ac amhenodedig.

Mae paragraff 5.1 y Canllawiau yn dweud bod buddsoddiad yn un penodedig os yw'n cwrdd â phob un o'r isod:-

- “(a) the investment is denominated in sterling and any payments or repayments in respect of the investment are payable only in sterling; and*
- (b) the investment is not a long-term investment (*); and*
- (c) the making of the investment is not defined as capital expenditure by virtue of regulation 20(1)(d) of the Local Authorities (Capital Finance and Accounting) (Wales) Regulations 2003 [SI 3239 as amended]; and*
- (ch) the investment is made with a body or in an investment scheme of high credit quality (**); or with one of the following public-sector bodies:*
 - (i) the United Kingdom Government*
 - (ii) a local authority in England or Wales (as defined in section 23 of the 2003 Act) or a similar body in Scotland or Northern Ireland*
 - (iii) a parish or community council.”*

Mae'r Canllawiau hefyd yn dweud bod unrhyw fuddsoddiad nad yw'n cwrdd â'r diffiniad ym mharagraff 5.1 yn cael ei gyfrif fel buddsoddiad amhenodedig.

Yn ystod 2019/20 nid yw'r Cyngor yn bwriadu gwneud unrhyw fuddsoddiadau mewn arian gwledydd tramor, na gyda chyrff credyd isel, nac unrhyw fuddsoddiadau a ddiffinnir fel gwariant cyfalaf gan y ddeddfwriaeth (megis cyfranddaliadau mewn cwmnïau). Bydd buddsoddiadau amhenodedig felly yn cael eu cyfyngu i (i) buddsoddiadau tymor hir; a (ii) adneuon gyda banciwr y Cyngor i ddibenion trafodaethol os yw'n methu a chwrdd â'r meini prawf sylfaenol ar gyfer y credyd; yn yr achos hwn, caiff balansau eu cyfyngu i'r eithaf lle mae hynny'n bosib.

Mae'r tabl yn Atodiad 6 yn nodi'r meini prawf a'r cyfyngiadau buddsoddi ar gyfer y gwahanol gategorïau o fuddsoddiadau y bwriedir eu defnyddio yn ystod 2018/19 ac sydd felly'n sail ar gyfer y rhestr benthyca a gymeradwyir.

Bydd raid i'r Cyngor Sir gymeradwyo unrhyw newidiadau arfaethedig yn ystod y flwyddyn i gategorïau o fuddsoddiadau penodedig ac amhenodedig a ddefnyddir ac/neu i'r meini prawf graddfeydd credyd / cyfyngiadau buddsoddi.

“* Section 2.4 of the 'Guidance' defines a long term investment as “any investment other than (a) one which is due to be repaid within 12 months of the date on which the investment was made or (b) one which the local authority may require to be repaid within that period.”

** For the purposes of high credit quality the 'Guidance' states that “for the purposes of paragraph 5.1(d), Welsh ministers recommend that the Strategy should define high credit quality (and where this definition refers to credit ratings, paragraph 6.1 (***) is relevant).”

*** Paragraph 6.1 of the 'Guidance' recommends that “the Strategy should set out the authority's approach to assessing the risk of loss of investments, making clear in particular:

- (a) to what extent, if any, risk assessment is based upon credit ratings issued by one or more credit rating agencies;*
- (b) where credit ratings are used, how frequently credit ratings are monitored and what action is to be taken when ratings change; and*
- (c) what other sources of information on credit risk are used, additional to or instead of credit ratings.”*

The table in Appendix 6 of this strategy sets out what this Council defines as high credit quality and the associated investment criteria and limits and section 4.2 of this strategy sets out the Council's creditworthiness approach.

Meini Prawf Gwrthbartion

Categori	Graddfa Credyd Tymor Byr (Fitch)	Graddfa Credyd Tymor Byr (Moody's)	Graddfa Credyd Tymor Byr (Standard & Poor's)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Fitch)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Moody's)	Graddfa Credyd Tymor Hir (Standard & Poor's)	Terfyn Arian	Terfyn Amser
Banciau a Chymdeithasau Adeiladu (sydd heb eu gwladoli neu sydd wedi eu gwladoli'n rhannol)	F1+	P-1	A-1+	AAA	Aaa	AAA	£10m	5 mlynedd
	F1+	P-1	A-1+	AA	Aa2	AA	£10m	3 mlynedd
	F1+	P-1	A-1+	AA-	Aa3	AA-	£10m	364 diwrnod
	F1	P-1	A-1	A	A2	A	£7.5m	6 mis
Banciau'r Deyrnas Gyfunol sydd wedi eu Gwladoli / wedi eu Gwladoli'n Rhannol	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	£10m	364 diwrnod
Llywodraeth Ganolog y Deyrnas Gyfunol (waeth beth fo'r raddfa credyd)	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	Dim uchafswm	Dim uchafswm
Awdurdodau Lleol y Deyrnas Gyfunol **	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	d/b	£5m	364 diwrnod
Cronfeydd Marchnad Arian	d/b	d/b	d/b	AAA	AAA	AAA	£5m	6 mis

* fel y diffinnir yn Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid a Chyfrifo Cyfalaf) (Cymru) 2003

** fel y diffinnir yn Neddf Llywodraeth Leol 2003

Nodiadau ac Eglurhad**(1) Terfyn Arian Parod**

- (i) Mae'r terfynau arian yn berthnasol i'r gwrthbarti unigol ac i'r grŵp cyffredinol y mae'n perthyn iddo. (e.e. ar gyfer y banciau o fewn Grŵp Bancio Lloyds plc (sef Bank of Scotland plc a Lloyds Bank plc), terfyn buddsoddi yn berthnasol i fanciau hynny yn unigol a'r grŵp bancio yn ei gyfanrwydd);
- (ii) Y terfyn arian cyffredinol ar gyfer adneuron dros 364 o ddyddiau yw £15m.

(2) Terfyn Amser

- (i) I fyny at, a chan gynnwys y cyfnod a nodwyd.

(3) Arian Gwledydd Tramor

- (i) Bydd buddsoddiadau mewn gwledydd tramor wedi eu cyfyngu i'r rheini a chanddynt raddfa credyd sofran AA- (Fitch) neu gyfatebol (o'r asiantaethau a gyfeirwyd atynt yn adain 4.3 or strategaeth hon) graddfa credyd sofran (yn seiliedig ar y cyfenwadr lleiaf) a hyd at uchafswm o £10 miliwn fesul gwlad dramor.
- (ii) Ni chaniateir buddsoddi mewn gwledydd pan mae ei raddfa sofran is ddim yn AA- neu'n uwch. Ni fydd unrhyw gyfyngiad gan wlad yn berthnasol i fuddsoddiadau yn y Deyrnas Gyfunol waeth beth fo'r raddfa credyd sofran.
- (iii) Ni fydd is-gwmnïau grwpiau bancio tramor fel arfer yn cael eu hasesu yn unol â mamwlad y sefydliad rhiant. Fodd bynnag, bydd Santander UK plc (is-gwmni Bancio Santander yn Sbaen) yn cael ei gyfrif fel banc yn y Deyrnas Gyfunol oherwydd eu masnach freintiau sylweddol yn y Deyrnas Gyfunol a natur hyd fraich y berthynas rhwng y rhiant a'r is-gwmni.
- (iv) Ni fydd meini prawf graddfeydd credyd sofran a chyfyngiadau gwledydd tramor yn berthnasol i fuddsoddiadau mewn banciau datblygu amlochrog (e.e. Banc Buddsoddi Ewrop a Banc y Byd) na sefydliadau rhyngwladol (e.e. yr Undeb Ewropeaidd).

4. Graddfa Credyd yn Gostwng

Os bydd graddfa credyd yn gostwng ac yn golygu bod y gwrthbarti yn is na'r meini prawf y mae'n rhaid cwrdd â nhw ar gyfer buddsoddi, rhoddir y gorau i ddefnyddio'r gwrthbarti cyn gynted ag y bydd yn ymarferol.

Os bydd y Swyddog Adran 151 yn dymuno parhau i fuddsoddi gyda'r gwrthbarti hwnnw gofynnir am ganiatâd gan Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio ac un aelod arall o ddewis y Cadeirydd a bydd raid i'r ddau ohonynt gymeradwyo. Adroddir ar hynny fel sy'n briodol ar yr adeg gyfleus nesaf.

Gwledydd wedi eu cymeradwyo ar gyfer buddsoddi [yn gywir fel ar 8 Tachwedd 2018]

This list is based on those countries which have sovereign ratings of AA- or higher (we show the lowest rating from Fitch, Moody's and S&P) and also, (except - at the time of writing - for Norway and Luxembourg), have banks operating in sterling markets which have credit ratings of green or above in the Capita Asset Services credit worthiness service.

AAA

- Awstralia
- Canada
- Denmarc
- Yr Almaen
- Lwcsembwrg
- Yr Iseldiroedd
- Norwy
- Singapore
- Sweden
- Y Swistir

AA+

- Y Ffindir
- U.D.A

AA

- Abu Dhabi
- Ffrainc
- Hong Kong
- Y D.U

AA-

- Gwlad Belg
- Qatar

Cynllun Dirprwyo Rheoli Trysorlys**(i) Cyngor Sir**

- Cymeradwyo'r Gyllideb;
- Cymeradwyo Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys Blynnyddol, Strategaeth Buddsoddi Blynnyddol a Polisi MRP, Datganiad Polisi Rheoli Trysorlys Blynnyddol a diwygiadau;
- Cymeradwyo diwygiadau i'r cymalau a fabwysiadwyd gan y Cyngor;
- Derbyn ac adolygu adroddiadau monitro ar bolisiau Rheoli Trysorlys, arferion a gweithgareddau; ac
- Gweithredu ar argymhelliad a dderbyniwyd gan y Pwyllgor Archwilio a/neu'r Pwyllgor Gwaith.

(ii) Pwyllgor Gwaith

- Ystyried y gyllideb;
- Cymeradwyo rhannu'r cyfrifoldebau;
- Cymeradwyo dewis o ddarparwyr gwasanaeth allanol a chytuno ar dermau'r apwyntiad;
- Derbyn ac adolygu adroddiadau monitro ar bolisiau Rheoli Trysorlys, arferion a gweithgareddau a gwneud argymhellion i'r Cyngor Sir fel yn briodol;
- Gweithredu ar argymhellion a dderbyniwyd gan y Pwyllgor Archwilio.

(iii) Pwyllgor Archwilio

- Sgriwtini o faterion Rheoli Trysorlys, fel sy'n ofynnol dan Gôd Ymarfer CIPFA ar Reoli Trysorlys a Pholisi'r Cyngor a'r Rheoli Trysorlys. Mae'n cynnwys:-
 - sgriwtineiddio Datganiad Strategaeth Blynnyddol ar Reoli Trysorlys, Strategaeth Buddsoddi Blynnyddol, Polisi Blynnyddol MRP, Polisi Rheoli Trysorlys Blynnyddol ac Arferion Rheoli Trysorlys a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel bo'n briodol;
 - sgriwtineiddio cynigion am ddiwygiadau i'r Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys Blynnyddol, Strategaeth Buddsoddi Blynnyddol, Polisi Blynnyddol MRP, Polisi Rheoli Trysorlys Blynnyddol ac Arferion Rheoli Trysorlys a'r diwygiadau i'r cymalau a fabwysiadwyd a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel bo'n briodol;
 - derbyn a sgriwtineiddio unrhyw gynigion yn ymwneud â Rheoli Trysorlys sydd angen penderfyniad gan y Pwyllgor Gwaith neu'r Cyngor Sir;
 - derbyn a sgriwtineiddio adroddiadau monitro polisiau Rheoli Trysorlys, arferion a gweithgareddau a gwneud argymhellion i'r Pwyllgor Gwaith a'r Cyngor Sir fel bo'n briodol.

Rôl Rheoli Trysorlys y Swyddog Adran 151**Mae rôl y Swyddog (cyfrifol) Adran 151 yn cynnwys:**

- argymell cymalau, polisi/arferion rheoli trysorlys i'w cymeradwyo, gan eu hadolygu'n rheolaidd, a monitro cydymffurfiaeth;
- cyflwyno adroddiadau polisi rheoli trysorlys rheolaidd;
- cyflwyno cyllidebau ac amrywiaethau cyllideb;
- derbyn ac adolygu adroddiadau gwybodaeth rheoli;
- adolygu perfformiad y swyddogaeth rheoli trysorlys;
- sicrhau digonolrwydd adnoddau a sgiliau rheoli trysorlys, a'r rhannu effeithiol o gyfrifoldebau o fewn y swyddogaeth rheoli trysorlys;
- sicrhau digonolrwydd archwilio mewnol, a chysylltu ag archwilyr allanol; ac
- argymell apwyntio darparwyr gwasanaeth allanol.
- Cyfrifoldeb ar gyfer gweithredu a gweinyddu'r penderfyniadau trysorlys, yn cynnwys y penderfyniadau ar fenthycu, buddsoddi ac ariannu, wedi cael ei ddirprwyo i'r Swyddog Adran 151, a fydd yn gweithredu yn unol â datganiadau polisi'r Cyngor ac Arferion Rheoli Trysorlys.

- Paratoi strategaeth gyfalaf i gynnwys gwariant cyfalaf, cyllid cyfalaf, buddsoddiadau anariannol a rheoli trysorlys o fewn llinell amser tymor hir.
- Sicrhau bod y strategaeth gyfalaf yn bwyllog, yn gynaliadwy, yn fforddiadwy ac yn bwyllog yn y tymor hir ac yn darparu gwerth am arian.
- Sicrhau diwydrwydd dyladwy mewn perthynas â'r holl fuddsoddiadau trysorlys ac anariannol a'u bod yn unol ag awch yr awdurdod o ran risg.
- Sicrhau bod gan yr awdurdod y pwerau cyfreithiol priodol i wario ar a chyllido asedau anariannol.
- Sicrhau cymesuredd yr holl fuddsoddiadau fel nad yw'r awdurdod yn buddsoddi ar lefel sy'n golygu bod yr awdurdod yn agored i lefel ormodol o risg o gymharu â'i adnoddau ariannol.
- Sicrhau bod proses lywodraethu ddigonol yn ei lle ar gyfer cymeradwyo, monitro a rheoli'r risg sy'n gysylltiedig ag unrhyw fuddsoddiadau anariannol a rhwymedigaethau tymor hir.
- Rhoi i aelodau restr o'r holl fuddsoddiadau nad ydynt yn rhai trysorlys gan gynnwys buddsoddiadau sylweddol mewn is-gwmnïau, mentrau ar y cyd, benthyciadau a gwarantau ariannol.
- Sicrhau bod aelodau'n cael gwybodaeth ddigonol a'u bod yn deall y risgiau y mae'r awdurdod yn agored iddynt.
- Sicrhau bod gan yr awdurdod yr arbenigedd ddigonol, naill ai'n fewnol neu'n allanol, i wneud yr uchod.
- Creu Arferion Rheoli Trysorlys sy'n delio'n benodol â'r modd y bydd buddsoddiadau nad ydynt yn rhai trysorlys yn cael eu trin a'u rheoli, gan gynnwys yr isod:-
 - o Rheoli risg (TMP1 a'r atodlenni), gan gynnwys meini prawf buddsoddi a rheoli risg ar gyfer unrhyw bortffolios buddsoddiad sylweddol nad ydynt yn ymwneud â thrysorlys;
 - o Mesur a rheoli perfformiad (TMP2 a'r atodlenni, gan gynnwys methodoleg a meini prawf ar gyfer asesu perfformiad a llwyddiant buddsoddiadau nad ydynt yn rhai trysorlys;
 - o Gwneud penderfyniadau, llywodraethiant a threfniadaeth (TMP5 a'r atodlenni), gan gynnwys datganiad o ofynion llywodraethiant ar gyfer gwneud penderfyniadau ar fuddsoddiadau nad ydynt yn rhai trysorlys; a threfniadau i sicrhau diwydrwydd dyladwy er mwyn cefnogi'r broses gwneud penderfyniadau;
 - o Gwybodaeth adrodd a rheoli (TMP6 a'r atodlenni), gan gynnwys ble a pha mor aml y cynhyrchir adroddiadau monitro;
 - o Hyfforddiant a chymwysterau (TMP10 ac atodlenni), gan gynnwys y modd y bydd gwybodaeth a sgiliau perthnasol mewn perthynas â buddsoddiadau nad ydynt yn rhai trysorlys yn cael eu trefnu.

DANGOSYDDION PWYLLOG A THRYSORLYS GOSOD Y GYLLIDEB 2019/20					ATODIAD 11	
Rhif Dangosydd						
Fforddiadwyaeth		2017/18 Alldro	2018/19 Amcangyfrif	2019/20 Cynnig	2020/21 Cynnig	2021/22 Cynnig
1,2	Amcangyfrif o [neu wir] gymhareb costau dyled i ffrwd refeniw net:					
	Cronfa'r Cyngor	6.10%	4.95%	5.23%	5.28%	5.63%
	Cyfrif Refeniw Tai (gan gynnwys y setliad)	22.36%	16.86%	15.57%	16.08%	16.16%
	Cyfanswm	7.98%	6.37%	6.51%	6.65%	7.03%
Pwyll						
3	Dyled gros a'r Gofyniad Cyllido Cyfalaf (CFR)	✓	✓	✓	✓	✓
	Ydy dyled allanol gros yn llai na'r CFR am y flwyddyn flaenorol ynghyd ag amcangyfrifon unrhyw gynnydd am y flwyddyn gyfredol a'r ddwy flynedd ddilynol?			✓	✓	✓
Gwariant Cyfalaf			£000	£000	£000	£000
4,5	Amcangyfrif o [neu wir] Wariant Cyfalaf					
	Cronfa'r Cyngor	20,064	23,685	18,020	20,421	20,607
	Cyfrif Refeniw Tai	9,291	10,372	13,110	18,431	19,744
	Cyfanswm	29,355	34,057	31,130	38,852	40,351
6,7	Amcangyfrif o [neu wir] Gofyniad Cyllido Cyfalaf					
	Cronfa'r Cyngor	95,218	100,376	104,103	111,991	122,822
	Cyfrif Refeniw Tai	41,648	40,815	40,998	46,479	51,999
	Cyfanswm	136,866	141,191	145,101	158,469	174,821
Dyled Allanol			£000	£000	£000	£000
8	Terfyn Awdurdodedig					
	: Benthycu Cyffredinol	166,000	174,000	175,000	189,000	205,000
	: Ymrwymadau tymor hir eraill	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
	: Cyfanswm	169,000	177,000	178,000	192,000	208,000

9	Ffin Ymarferol					
	: Benthycha Cyffredinol	161,000	161,000	170,000	184,000	200,000
	: Ymrwymadau tymor hir eraill	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000
	: Cyfanswm	164,000	164,000	173,000	187,000	203,000
10	Gwir Ddyled Allanol	117,029				
Rheoli'r Trysorlys		2017/18 Alldro	2018/19 Amcangyfrif	2019/20 Cynnig	2020/21 Cynnig	2021/22 Cynnig
11	Fod yr Awdurdod Lleol wedi mabwysiadu Cod Ymarfer CIPFA ar Reoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus.	✓	✓	✓	✓	✓
		£000	£000	£000	£000	£000
12	Dyled Gros a Net	100%	100%	100%	100%	100%
	<i>Terfyn uchaf ar y ddyled net fel cyfran o'r ddyled gros</i>					
13	Y terfyn uchaf ar raddfeydd sefydlog :	149,000	157,000	158,000	172,000	188,000
	<i>(prifswm net neilltuol)</i>					
14	Y terfyn uchaf ar raddfeydd amrywiol:	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000
	<i>(prifswm net neilltuol)</i>					
15	Terfyn cyfanswm y prifsymiau a fuddsoddir am gyfnodau dros 364 diwrnod:	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000
	<i>(bydd unrhyw fuddsoddiadau tymor hir a ddygir ymlaen o flynyddoedd blaenorol yn cael eu cynnwys yn nherfyn bob blwyddyn)</i>					
			2019/20 Terfyn uchaf		2019/20 Terfyn isaf	
16	Terfyn uchaf ac isaf ar gyfer strwythur aeddfedu'r benthycha graddfa sefydlog					
	• dan 12 mis		20%	0%		
	• 12 mis ac o fewn 24 mis		20%	0%		
	• 24 mis ac o fewn 5 mlynedd		50%	0%		
	• 5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd		75%	0%		
	• 10 mlynedd a throsodd		100%	0%		
			Dim newid	Dim newid		

Gwybodaeth am Ddangosyddion Pwyllog a Rheoli Trysorlys**A) Fforddiadwyaeth****1,2. Cymhareb y costau cyllido i'r ffrwd refeniw net**

Mae'r dangosydd hwn yn nodi'r tueddiad o ran cost cyfalaf (costau benthyca a chostau ymrwymadau tymor hir eraill net o'r incwm buddsoddi) yn erbyn y ffrwd refeniw net.

Mae'r amcangyfrifon ynghylch costau cyfalaf yn cynnwys ymrwymadau cyfredol a'r cynigion yn yr adroddiad hwn ar y gyllideb.

B) Bod yn ddarbodus**3. Dyled gros a'r GCC**

Mae angen i'r Cyngor sicrhau nad yw'r ddyled gros, heblaw yn y tymor byr, yn mynd yn uwch na'r GCC yn y flwyddyn flaenorol ynghyd â'r amcangyfrifon am unrhyw GCC ychwanegol ar gyfer 2019/20 a'r ddwy flynedd ariannol ddilynol. Rhoddir hyn peth hyblygrwydd ar gyfer benthyca buan cyfyngedig yn y dyfodol, ond yn sicrhau ni ymgwymerir ag unrhyw fenthycia ar gyfer dibenion refeniw.

C) Gwariant cyfalaf**4,5 Amcangyfrif o Wariant Cyfalaf**

Dyma'r Gwariant Cyfalaf a ragamcenerir o 2018/19 i 2021/22 ac mae'n seiliedig ar y Rhaglen Gyfalaf 2018/19 a'r Strategaeth Cyfalaf ar gyfer 2019/20.

31

6,7 Anghenion benthyca'r Cyngor (y Gofyniad Cyllido Cyfalaf)

Yr ail ddangosydd darbodus yw Gofyniad Cyllido Cyfalaf y Cyngor (GCC). Yn syml, y GCC yw cyfanswm y gwariant cyfalaf hanesyddol gweddilliol nad ydyw hyd yma wedi cael ei dalu amdano o adnoddau refeniw neu gyfalaf. Yn sylfaenol, mesur ydyw o anghenion benthyca sylfaenol y Cyngor. Bydd unrhyw wariant cyfalaf nad ydyw wedi ei dalu amdano ar unwaith, yn cynyddu lefel y GCC.

Nid yw'r GCC yn cynyddu i lefel amhenodol, oherwydd mae'r ddarpariaeth refeniw isaf (DRI) yn dâl refeniw blynyddol statudol sydd, yn gyffredinol, yn gostwng yr angen benthyca yn unol ag oes pob ased.

Mae'r GCC yn cynnwys unrhyw ymrwymadau tymor hir eraill (e.e. cynlluniau PFI, prydlesau ariannol). Er bod y rhain yn cynyddu'r GCC ac o'r herwydd, yn cynyddu angen y Cyngor i fenthycia, mae'r mathau hyn o gynllun yn cynnwys cyfleuster benthyca ac o'r herwydd, nid oes raid i'r Cyngor fenthycia ar wahân ar gyfer y cynlluniau hyn. Ar hyn o bryd, mae gan y Cyngor £dim o gynlluniau o'r fath yn y GCC.

CH) Dyled Allanol

8. **Y terfyn a awdurdodir ar gyfer dyled allanol.** Mae dangosydd pwyllog allweddol arall yn rheoli uchafswm lefel y benthyca. Gwaherddir dyledion allanol y tu draw i'r terfyn hwn ac mae angen i'r Cyngor llawn osod neu ddiwygio'r terfyn. Mae'n adlewyrchu'r lefel o ddyled allanol y gellid, er nad yw hynny'n beth a ddeisyfir, ei fforddio yn y tymor byr ond nid yw'n gynaliadwy yn y tymor hwy. Dyma'r terfyn statudol y penderfynir arno dan adran 3 (1) Deddf Llywodraeth Leol 2003. Mae'r Llywodraeth yn cadw'r opsiwn i reoli naill ai'r cyfan o holl gynlluniau'r cyngor neu gynlluniau cyngor penodol er nad ydyw hyd yma wedi defnyddio'r pŵer hwnnw.

Dywed y Swyddog Adran 151 Cyfarwyddwr Cyllid bod y Cyngor wedi cydymffurfio gyda'r dangosydd pwyllog hwn yn y flwyddyn gyfredol ac nid yw'n gweld anawsterau yn y dyfodol. Mae'r farn hon yn cymryd i ystyriaeth yr ymrwymadau cyfredol, y cynlluniau presennol, a'r cynigion sydd yn yr adroddiad hwn ar y gyllideb.

9. **Y ffin weithredol.** Ffin yw hon na fyddir fel arfer yn disgwyl i ddyled allanol fynd yn uwch na hi. Yn y rhan fwyaf o achosion, byddai'n ffigwr tebyg i GCC ond gall fod yn is neu'n uwch gan ddibynnu ar lefelau'r ddyled wirioneddol.

Geirfa a gwybodaeth ar Dangosyddion Pwyllog a Rheoli Trysorlys (Cyfeirio at Atodiad 11)

Geirfa

GWARIANT CYFALAF

Gwariant ar brynu ased nad yw'n gyfredol, a ddefnyddir i ddarparu gwasanaethau tu draw i'r flwyddyn ariannol gyfredol, neu wariant sy'n ychwanegu at, ac nid cynnal yn unig, werth ased presennol nad yw'n gyfredol. Mae enghreifftiau'n cynnwys : adeiladu ysgol newydd, prynu offer TG, adnewyddu sylweddol cartref gofal.

CYLLIDO CYFALAF

Arian sydd ar gael i dalu am wariant cyfalaf. Mae nifer o ffyrdd o gyllido gwariant cyfalaf yn cynnwys benthycu, prydlesu, cyllido refeniw uniongyrchol, derbyniadau cyfalaf defnyddiadwy, grantiau cyfalaf, cyfraniadau cyfalaf, cronfeydd wrth gefn refeniw a chronfeydd wrth gefn a glustnodwyd.

GOFYNIAD CYLLIDO CYFALAF

Mae cyfanswm gwariant cyfalaf hanesyddol sy'n ddyledus a heb eu talu'n barod nall a'i o adnoddau refeniw neu gyfalaf. Yn hanfodol, dyma fesuriad o fenthycu angenrheidiol y Cyngor.

RHAGLEN GYFALAF

Y cynlluniau cyfalaf mae'r Cyngor yn bwriadu eu cynnal dros gyfnod penodol o amser.

DERBYNIADAU CYFALAF

Yr elw o waredu tir neu asedau eraill nad ydynt yn gyfredol eraill. Gellir defnyddio cyfrannau o dderbyniadau cyfalaf i gyllido gwariant cyfalaf newydd, o fewn y rheolau a osodir i lawr gan y llywodraeth, ond ni ellir eu defnyddio i gyllido gwariant refeniw.

CIPFA

Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifo. Y prif gorff proffesiynol a rheoleiddiol ar gyfer cyfrifon llywodraeth leol.

CYFRIF REFENIW TAI (CRT)

Cyfrif ar wahân i Gronfa'r Cyngor, sy'n cynnwys yr incwm a gwariant sy'n deillio o'r ddarpariaeth llety tai gan y Cyngor.

LLOG A DDERBYNNIR NEU A DELIR

Defnyddir y dull gyfradd log sydd mewn grym gweithredol i fesur beth yw gwerth cludadwy ased ariannol neu rwymedigaethau a fesurir yn ôl y gost lai amorteiddio cronedig, ac i ddyrannu incwm neu dreuliau cysylltiedig i'r cyfnod perthnasol. Y gyfradd log sydd mewn grym yw hwnnw sy'n rhoddi disgownt cysáct ar y taliadau arian parod neu'r derbyniadau amcangyfrifedig yn y dyfodol dros oes yr offeryn ariannol yn ôl y swm a gafodd ei gydnabod iddo'n y lle cyntaf. Mae'r gyfradd log sydd mewn grym yn cael ei diwygio yn ôl y tâl llog neu'r derbyniadau gwirioneddol trwy'r Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn i sicrhau mai dim ond llog gwirioneddol a godir yn erbyn y Dreth Gyngor. Yn achos asedau a rhywmedigaethau ariannol a gludwyd yn ôl y gost, gan fod y llog sydd mewn grym yr un faint â'r llog cludo, mae'r gwerth cludo'n cael ei ddiwygio ar gyfer llog cronnus.

ISAFSWM DARPARIAETH REFENIW (MRP)

Yr isafswm sydd raid ei godi ar y cyfrif refeniw bob blwyddyn er mwyn darparu ar gyfer ad-daliad benthyciadau a symiau eraill a fenthycir gan y Cyngor.

DYLED NET

Benthyciadau'r Cyngor llai arian parod ac adnoddau hylifol.

BWRDD BENTHYCIADAU GWEITHIAU CYHOEDDUS (PWLB)

Asiantaeth Llywodraeth Ganolog sy'n rhoi benthyciadau am flwyddyn a/neu fwy i awdurdodau ar raddfeydd llog sydd ond ychydig yn uwch na'r rheini y gall y llywodraeth fenthycu ei hun.

GWARIANT REFENIW A ARIENNIR O GYFALAF O DAN STATUD (REFCUS)

Gwariant y gellir ei ohirio'n gywir (h.y. ei drin fel cyfalaf o ran natur) ond nad yw'n arwain at, neu'n parhau i gydweddu ag, ased diriaethol. Enghreifftiau o daliadau gohiriedig yw grantiau o natur cyfalaf i sefydliadau gwirfoddol.

GRANT CYNNAL REFENIW

Grant a delir gan Lywodraeth Ganolog i awdurdodau, yn cyfrannu tuag at gost gyffredinol eu gwasanaethau.

BENTHYCA GYDA CHEFNOGAETH

Mae'r Cyngor yn benthycu arian i ariannu rhan o'i raglen cyfalaf. Fe adnabyddir y benthycaid gan Lywodraeth Ganolog yn ei glandriad ariannu ar gyfer y Cyngor.

BENTHYCA DROS DRO

Arian a fenthycir am gyfnod o lai na blwyddyn.

BENTHYCA DI-GEFNOGAETH

Gall y Cyngor fenthycu arian ychwanegol i'r benthycu â chefnogaeth y Llywodraeth i ariannu ei wariant cyfalaf cyn belled a'i fod yn fforddiadwy a chynaliadwy. Fe lywodraethir y pŵer yma gan Gôd Pwyllog CIPFA, a mae'r Cyngor yn lwyr gydymffurfio â hwn.